

1

METODIKA AFLATOUN

I KNOW
MY RIGHTS

explore

good
deeds

Spolufinancovaný
Európskou úniou

METODIKA AFLATOUN

1. DIEL

Spolufinancovaný
Európskou úniou

Pod'akovanie

Ďakujeme všetkým, ktorí prispeli k vypracovaniu tejto príručky: členom tímu Aflatoun, študentom, učiteľom, školiteľom, prekladateľom, dizajnérom, ilustrátorom, našim partnerským organizáciám, vláde a sponzorom.

Organizácie zodpovedné za vývoj učebných osnov:

Aflatoun International

Nadácia otvorenej spoločnosti Bratislava / Open Society Foundation / NOS-OSF

Škola dokorán- Wide Open School, n. o.

Pomoc' deci (CYSO)

Tím zodpovedný za dizajn a grafickú úpravu:

Roopkatha Ray Krishnan (vedúca dizajnu), Peter Bernáth, Farheen Bano

Odmietnutie zodpovednosti:

Podpora Európskej komisie na vydanie tejto publikácie neznamená podporu jej obsahu, ktorý vyjadruje len názory autorov, a Komisia nenesie zodpovednosť za akékoľvek použitie informácií v nej obsiahnutých.

**Spolufinancovaný
Európskou úniou**

Obsah

TÉMA 1:

Osobné porozumenie a sebauvedomenie

- 1 Úvod do programu Aflatoun — 11
Pracovný list: Vyfarbi ma! — 18
- 2 Som výnimočný! Sme talentovaní! — 19

TÉMA 2:

Moje práva a rešpektovanie práv ostatných

- 3 Počúvanie mojich emócií a porozumenie mojim reakciám — 23
Pracovný list: Pochopenie mojich emócií — 30
- 4 Naše základné potreby — 31
Pracovný list: Základné potreby — 34

TÉMA 3:

Sporenie a míňanie

- 5 Organizácia úspor — 35

TÉMA 4:

Plánovanie a zostavovanie rozpočtu

- 6 Uhádnite cenu — 43
Pracovný list: Koľko platíte? — 46
- 7 Recyklovať — 47
Pracovný list: Recyklujem, recykluješ, všetci recyklujeme — 51

TÉMA 5:

Sociálny a finančný podnik

- 8 Deň nakupovania! — 52
- Všetko o dni Aflatouna — 56
- 9 Deň Aflatouna — 58

BONUSOVÉ KAPITOLY

TÉMA 1:

Osobné porozumenie a sebauvedomenie

- 1 Som dôležitý! — 64

TÉMA 2:

Moje práva a rešpektovanie práv ostatných

- 2 Naša komunita — 71
- Pracovný list: Vyfarbi ma: Môj domov a moja ulica — 74

TÉMA 3:

Sporenie a miňanie

- 3 Kto pozná peniaze? — 75
- Pracovný list: Mince a bankovky — 79

Ako používať túto knihu

Je to jednoduché!

1. V obsahu nájdete všetky aktivity a pracovné listy nachádzajúce sa v tejto knihe.
2. Kniha je rozdelená na dve rozsiahle časti:
 - Časť A: Základné aktivity (9 povinných aktivít)
 - Časť B: Bonusové aktivity (3 voliteľné aktivity, ktoré zrealizuje, ak máte dostatok času a zdrojov)
3. Kapitoly sú rozdelené do piatich tém, ktoré sú farebne označené nasledovným spôsobom:

TÉMA 1:

Osobné porozumenie a sebauvedomenie

TÉMA 2:

Moje práva a rešpektovanie práv ostatných

TÉMA 3:

Sporenie a míňanie

TÉMA 4:

Plánovanie a zostavovanie rozpočtu

TÉMA 5:

Sociálny a finančný podnik

4. Každá aktivita je rozdelená do troch hlavných častí, ktorými sú:

Začnite
Názov témy

Učte sa
Názov témy

Premýšľajte
Názov témy

5. Jednotlivé aktivity sú členené nasledovne:

Špecifický cieľ

Cieľ aktivity

Potrebné materiály

Metodika

Trvanie

Kľúčové slová

Informácie pre učiteľa

6. V rámci jednotlivých aktivít sa môžete stretnúť s nasledujúcimi prvkami:

Tip:

Jednoduché návrhy, ktoré môže učiteľ použiť počas aktivity. Predstavujú jeden alebo viacero ideálnych scenárov na zrealizovanie aktivity.

Poznámka:

Pomôže vám získať lepší vhľad do témy (napríklad do psychológie, inklúzie, atď.), aby ste dosiahli lepšie výsledky alebo sa vedeli lepšie pripraviť.

Video zdroje:

Odkazy vás nasmerujú na videá, ktoré by mohli žiakom pomôcť vizualizovať vyučovaný koncept alebo aktivitu. Každý odkaz obsahuje QR kód.

Zapojenie rodičov:

Tieto aktivity majú deti vykonávať po skončení hodiny spolu s rodičmi/opatrovníkmi. Vďaka nim sa budú môcť žiaci a rodičia rovnocenne podieľať na vzdelávaní žiakov.

Pracovný list:

Na konci niektorých aktivít sa nachádzajú pracovné listy. Tie môžu byť použité počas aktivít alebo po nich podľa uváženia učiteľa.

ODPORÚČANIA PRE ROZHOVOR S DEŤMI VO VEKU 6-10 ROKOV:

Ako začať konverzáciu

- Začnite otázkou, ako sa vašim žiakom darí. Porozprávajte sa s nimi o škole, kamarátoch, o tom, čo robia radi a neradi a čo považujú za ťažké.
- Využívajte každodenné udalosti, ktoré vyvolávajú pozitívne a negatívne emócie - napríklad výhru v športe alebo horšie známky - na to, aby ste zistili, ako sa deti cítia a vytvorili si s nimi silné puto.
- So staršími deťmi (a ak je to primerané ich vývoju) sa môžete rozprávať o bežných fyzických a emocionálnych zmenách v období puberty, pomôžte im pripraviť sa na to, čo môžu očakávať. Overte si, ako sa cítia, či majú nejaké obavy alebo otázky, ktoré môžete spoločne prebrať.

Udržiavajte otvorené, dôveryhodné a láskyplné prostredie

- Pomôžte deťom, aby sa cítili príjemne, keď sa vám chcú otvoriť.
- Deti chcú byť obľúbené a prijímané okolím. Byť prijatý je prvým krokom k budovaniu sebadôvery.
- Venujte dostatočnú pozornosť príkladom, ktoré im dávate. Deti sa na vás pozerajú, vnímajú vaše emócie a to, ako reagujete na rôzne situácie.
- Vnímajte ich úspechy a dobré správanie. Pochváľte ich tak, že sa zameriate na ich činy ("Tvrdo si na tom pracoval a je to naozaj vidieť!"), a nie na nich ako na osobu ("Ach, ty si šikovný!").

Pamätajte: Váš čas je pre deti dôležitý

- Skutočne ich počúvajte a prejavte úprimný záujem o to, čo chcú povedať.
- Zabávajte sa spolu špeciálnymi aktivitami, nech sú akokoľvek malé.
- Zapojte ich do rozhodovania.

TÉMA 1

Osobné porozumenie a sebauvedomenie

1 Úvod do programu Aflatoun

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Kto je Aflatoun a budú vedieť zaspievať Aflatounovu pieseň.
2. Budú chcieť byť kamarátmi s Aflatounom.

Potrebné materiály

1. Plagát Aflatouna
2. Obrázky Aflatounovho motta
3. Pracovný list: Vyfarbi ma
4. Papier na kreslenie pre každého žiaka

Metodika

Začnite: Ako vyzerá Aflatoun?

Učte sa: Aflatounov príbeh a jeho motto.

Premýšľajte: Aflatounova pieseň.

Trvanie

60 minút

Kľúčové slová

bábka, odtlačok ruky, motto

Informácie pre učiteľa

Môžete si vyrobiť aj vlastnú bábkicu Aflatoun zo starých materiálov z domácnosti (napríklad z rukavíc, vlny, atď.). Odporúčame vám, aby ste pri čítaní príbehu použili bábkicu Aflatoun alebo maňušku. Pomôžete tak žiakom vytvoriť si vzťah k postavičke. S prihliadnutím na kontext, ktorý vaši žiaci poznajú a ich schopnosti, môžete zmeniť aktivity, ktoré používate na znázornenie jednotlivých bodov motta.

Začnite

Ako vyzerá Aflatoun?

1. Vylepte v triede plagát, na ktorom je zobrazený Aflatoun (pozri stranu 17). Položte žiakom nasledujúce otázky:

- Viete, čo to je? Čo vám pripomína táto postavička?
- Odkiaľ si myslíte, že by mohla pochádzať? Prečo?

2. Povedzte žiakom, že na plagáte je ohnivá guľa, ktorá sa volá Aflatoun.

Vyzvite ich, aby nakreslili vlastný obrázok Aflatouna.

3. Aby ste im pomohli, prečítajte im nasledujúce pokyny:

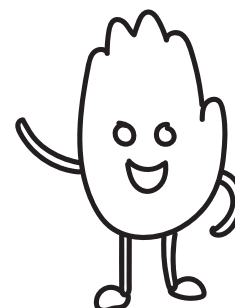
★ TIP

Plagáty s Aflatounom si môžete vytlačiť vopred, prípadne si môžete pripraviť vystrihovačky Aflatouna na žltom papieri.

“Položte ruku (ľavú alebo pravú) na hárok papiera. Vezmite ceruzku a obkreslite tvar vašej ruky na papier. Teraz dajte ruku preč. Čo vidíte? Ako vyzerajú vaše prsty? Pridajte usmievanú tvár, dve ruky a dve nohy a máte kresbu Aflatouna!”

Čo vidíš? Vyzerajú tvoje prsty ako tvar mojej hlavy? Pripoj k môjmu telu aj nohy a ruky! A nezabudni mi nakresliť oči, nos a ústa!

3. Požiadajte žiakov, aby svoj obrázok vyfarbili. Pomôžte im napísať meno autora na každý vytvorený obrázok a spoločne všetky nalepte na stenu alebo nástenku.

4. Vysvetlite im, že každý človek má jedinečný odtlačok ruky a že na svete neexistujú dvaja rovnakí ľudia.

Vyskúšajte!

1. Najprv žiakom predvedte, ako sa maľuje prstami.

2. Potom ich požiadajte, aby si namočili ruku do farby a otláčili ju do plagátu/obrázku Aflatouna.

3. Pripomeňte im, že je dôležité, aby boli pri používaní farieb opatrní a nepoškodili svoje oblečenie ani oblečenie svojich kamarátov.

POZNÁMKA:

Maľovanie prstovými farbami je značne prínosné najmä pre deti s poruchou autistického spektra (PAS), poruchou senzorickej integrácie alebo rôznymi vývinovými oneskoreniami, keďže pomáha rozvoju ich komunikačných zručností. Vykonávaním tejto aktivity v triede môžete posilniť interakciu medzi deťmi a ponúkate im tak príležitosť na rozvoj komunikačných a sociálnych zručností.

POZNÁMKA:

Bežné školské pomôcky ľavákom často nevyhovujú. Z toho dôvodu ich môžu nevhodne držať, zaťažujú a krivia si chrbticu a majú nevhodný úchop. Okrem iného im to môže spôsobiť zdravotné problémy.

V čom sa líšia pomôcky pre ľavákov?

Nožnice majú čepele umiestnené opačne, aby ľavák videl, čo a ako strihá a aby sa dali pohodlnejšie uchopiť.

Farbičky sú ergonomicky tvarované kvôli správne mu úchopu ľavou rukou.

VIDEO

Pozrite si video Maľovanie prstami pre deti s Ryanovou rodinou:

<https://www.youtube.com/watch?v=-vIxvlnP-gSo>

Učte sa

Aflatounov príbeh a jeho motto.

1. Prečítajte žiakom nasledujúci úryvok:

“

Ahojte! Volám sa Aflatoun. Či veríte alebo nie, som ohnivá guľa.

Pochádzam z vesmíru, kde sú ďalšie ohnivé gule ako ja.

Letel som celým vesmírom, aby som vás navštívil, pretože som bol veľmi zvedavý na vašu modro-zelenú planétu. Ach, aká je len Zem zvláštna!

Je toho toľko, čo sa tu dá vidieť a robiť!

Keď som prvýkrát prišiel na Zem, pristál som v Indii, ale teraz som navštívil mnoho krajín po celom svete. Dúfam, že sa počas najbližších mesiacov dozviete viac o mojich dobrodružstvách z ciest po celom svete!

Všade sa snažím nájsť si nových priateľov. Budeš mojím priateľom aj ty?

”

2. Položte žiakom nasledujúce otázky:

- Chceš sa stať Aflatounovým priateľom? (Ak žiaci povedia nie, opýtajte sa ich, prečo nechcú byť jeho kamarátom.)
- Ak je Aflatoun ohnivá guľa, aké ďalšie vlastnosti môže mať? (Napríklad - bude teplý alebo chladný?)
- Ako sa podľa vás cíti Aflatoun? Prečo?
- Ako podľa vás vyzerá Aflatounov domov vo vesmíre?
- Prečo Aflatoun nazýva Zem modro-zelenou planétou?
- Čo myslíte, aké otázky by nám mohol položiť Aflatoun?
- Čo by ste sa chceli spýtať Aflatouna vy?

3. Povedzte žiakom, že Aflatoun má motto, ktoré používa pri všetkých svojich dobrodružstvách. Toto motto pomáha Aflatounovi a jeho priateľom naučiť sa veľa vecí.

4. Ukážte žiakom obrázky bodov motta a naučte ich činnosti, ktoré sa viažu k týmto bodom. Niekoľkokrát si všetko spoločne zopakujte.

PREMÝŠĽAJ

Položte si ukazovák na spánok.

HĽADAJ

Priložte si ruku nad oči a pohybujte hlavou z jednej strany na druhú, akoby ste niečo hľadali na obzore.

SKÚMAJ

Pozrite sa na niečo pred sebou "s lupou" pred okom.

KONAJ

Dupnite nohou a švihnite ramenom, akoby znázorňovali:
"Pripravený na akciu!"

Premýšľajte

Aflatounova pieseň

Povedzte žiakom, že aj Aflatoun má svoju vlastnú pieseň (na melódiu Jingle Bells). Zaspievajte ju riadok po riadku a požiadajte ich, aby ju po vás zopakovali. Spev môžete doprevádzať pohybmi, aby žiaci lepšie rozumeli, o čom sa v piesni spieva.

(Pieseň nájdete na strane 16)

★ TIP

Aflatounovu pieseň si môžete prispôbiť a použiť skladbu populárnu vo vašej krajine!

POZNÁMKA:

Počas spievania dbajte na úroveň zvuku. Niektoré deti môžu byť citlivejšie na hlasné zvuky. Deti, ktoré nechcú spievať alebo nepoznajú melódiu, do spevu nenúťte – nechajte ich pozorovať. Možno sa k vám pridajú neskôr.

DOPLŇUJÚCA AKTIVITA

Potrebné materiály

Pracovný list: Vyfarbi ma (pozri stranu 18)

1. Každému žiakovi rozdajte kópiu priloženého pracovného listu na vyfarbenie.
2. Po dokončení ich vystavte v triede.

★ TIP

Ak je to možné, dovoľte žiakom používať prstové farby.

AFLATOUNOVA PIESEŇ

Prvá sloha

Hviezda Aflatoun, z vesmíru letí k nám,
ako kométa, v tme sa ligotá.
Som váš Aflatoun, žiariaci plameň,
smiechom a zábavou vám spestrím noc aj deň!

Refrén

Plamienok Aflatoun, svetlo čarovné,
spieva tóny veselé a srdcia zahreje.
Plamienok Aflatoun, na cestu svieti.
Och, aké je zábavné celý deň byť ním!

Druhá sloha

Keď sa cítiš sám, či smútok v očiach máš,
stačí jedno objatie a už sa usmievaš.
Priatelím sa rád s deťmi na Zemi,
túžim ľudí spoznávať tak : Buďme kamošmi!

PLAGÁT

Túto stránku si môžete vytlačiť!

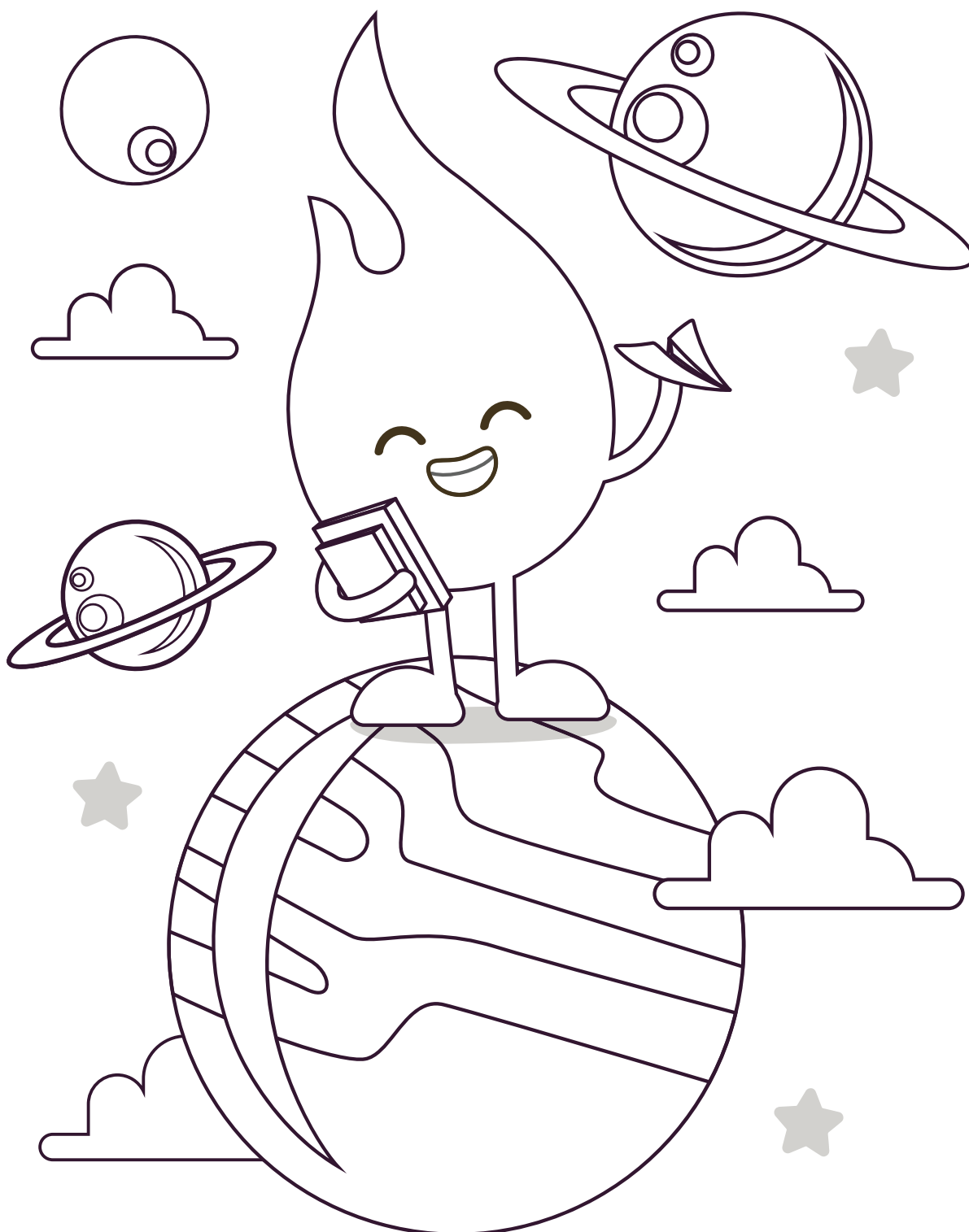
Túto stránku si môžete vytlačiť!

PLAGÁT

VYFARBI MA

Moje meno je: _____

Som Aflatounov priateľ!

TÉMA 1

Osobné porozumenie a sebauvedomenie

2 Som výnimočný! Sme talentovaní!

Špecifický cieľ

Vedieť identifikovať niektoré osobné vlastnosti a talenty.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Oceniť individuálnu jedinečnosť a charakter.
2. Pomenovať talenty, ktoré majú.

Potrebné materiály

1. Kniha príbehov: **Som rád, že som sám sebou!**
2. Veľký hárok papiera na autoportrét
3. Farebné ceruzky

Metodika

Začnite: Skupinová aktivita

Učte sa: Príbeh a samostatná tvorivá aktivita

Premýšľajte: Aflatounov odznak

Trvanie

45 minút

Kľúčové slová

výnimočný, talent, rozvoj

Začnite

Skupinová aktivita

1. Požiadajte žiakov, aby sa postavili do kruhu a prečítajte im nasledujúce tvrdenia. Vysvetlite im, že ak je tvrdenie pravdivé/vzťahuje sa na nich, mali by urobiť krok smerom do stredu kruhu. Ak tvrdenie nie je pravdivé/nevzťahuje sa na nich, mali by zostať na mieste.

- Mám šesť rokov.
- Žijem v _____ (názov miesta).
- Chodím do školy v _____ (názov miesta).
- Moja obľúbená farba je žltá.
- Milujem zmrzlinu.
- Rád sa hrám vo vode.
- Nemám rád chrobáky.
- Rád kreslím.
- Mám domáce zviera.
- Mám dlhé vlasy.
- Moja obľúbená hračka je auto.
- Viem hrať na hudobnom nástroji.
- Už som niekedy sadil kvety.
- Nemám rád brokolicu.

★ TIP

Niekedy môže byť státie v kruhu pre deti nepríjemné. Môžete preto nechať žiakov vytvoriť rad, na otázky odpovedajú krokom vpred. Ďalšou variáciou je odpovedať "áno" vhođením vrchnáku od fľaše do veľkej nádoby.

2. Požiadajte žiakov, aby sa rozhládli okolo seba a všimli si, kto kde stojí.

3. Vysvetlite, že všetci máme niektoré veci spoločné, ale zároveň sme v niečom odlišní, čo nás robí výnimočnými.

POZNÁMKA:

Preskúmajte koncept "ranných kruhov".

Ranný kruh je nástroj a aktívna vyučovacia stratégia, ktorá umožňuje učiteľovi preskúmať potencionálne problematické otázky. Deťom umožňuje skúmať a riešiť problémy, ktoré ich trápia. Ponúka štruktúrovaný spôsob riešenia problémov, v ktorom majú všetci účastníci rovnaké postavenie.

Ranný kruh poskytuje učiteľovi a žiakom príležitosť vzájomne komunikovať o otázkach týkajúcich sa podpory sebaúcty a pozitívneho správania. Medzi ďalšie výhody tohto prístupu patrí zlepšenie schopnosti hovoriť, počúvať, ako aj zlepšenie celkových sociálnych zručností detí.

*ranný kruh je len všeobecný názov, čas realizácie tejto stratégie si zvolí učiteľ podľa potreby

Učte sa

Príbeh a samostatná tvorivá aktivita

1. Prečítajte si príbeh **Som rád, že som sám sebou!**
2. Po prečítaní príbehu sa opýtajte žiakov: Aké výnimočné veci dokážete robiť? Viete o nejakých výnimočných ľuďoch vo vašom okolí?
3. Diskutujte o niektorých miestnych/regionálnych známych osobnostiach a ich talentoch. Opýtajte sa žiakov:
 - Sme všetci talentovaní?
 - Aký máte talent?
4. Požiadajte žiakov, aby sa zamysleli nad svojím talentom a niektorých požiadajte, aby sa podelili o svoje odpovede. Poukážte na to, že každý z nás je talentovaný a výnimočný a že na celom svete nie je nikto taký ako my.
5. Rozdajte žiakom po jednom hárku papiera na portrét a farebné ceruzky. Vysvetlite im, čo je autoportrét a požiadajte ich, aby sa nakreslili, akoby sa pozerali do zrkadla. Pod svoj portrét nech napíšu alebo nakreslia svoj talent:
 - Mám talent na _____

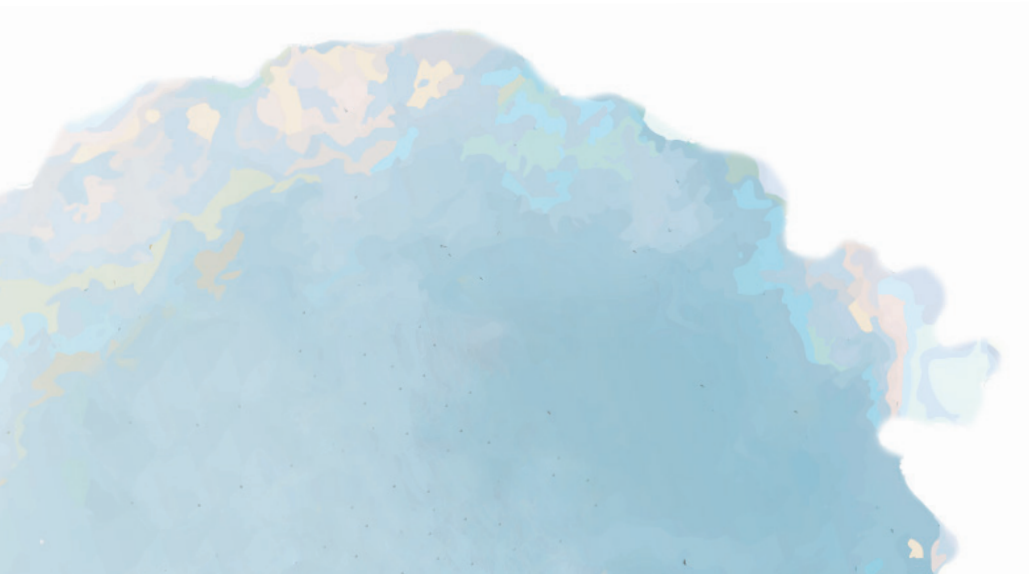

Premýšľajte

Aflatounov odznak

1. Požiadajte žiakov, aby sa o svoj portrét a talent podelili so zvyškom triedy. Ak deti nechcú ukázať ostatným svoj portrét alebo nechcú hovoriť o svojom talente, nenúťte ich. Zdôraznite, že je dôležité vedieť rozpoznať svoje talenty, pracovať na nich a ďalej ich rozvíjať.
2. Vyveste práce detí v triede (na šnúrke, pomocou štipcov) – pripojte aj nadpis “Sme talentovaná trieda”.

Túto stránku si môžete vytlačiť!

Pokyny: Prečítajte si text nižšie.

SOM RÁD, ŽE SOM SÁM SEBOU

Som rád, že som sám sebou.

Nikto nevyzerá tak ako ja.

Všimol som si, že je to tak.

Nikto nechodí tak ako ja.

Nikto nehovorí tak ako ja.

Nikto sa nehrá tak ako ja.

Nikto nehovorí veci, ktoré hovorím ja.

Som výnimočný, som to ja.

Niet nikoho iného, kým by som chcel byť!

TÉMA 2

Moje práva a rešpektovanie práv ostatných

3 Počúvanie mojich emócií a porozumenie mojim reakciám

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Precítiť a pomenovať emócie.
2. Pochopiť, ako môžu ovplyvniť svoje reakcie.
3. Identifikovať potreby, ktoré sa skrývajú za emóciami.
4. Podporiť priateľské a uspokojujúce správanie.

Potrebné materiály

1. Výber hudby
2. Pracovný list: **Rozumiem mojim emóciam**
3. Tabuľky a kriedy, ceruzky
4. Text príbehu **“Lepkavé mozgy”**
5. Ceruzky a kusy kartónu (alebo veľké kruhy vyrezané z kartónu)

Metodika

Začnite: Skupinová aktivita s hudbou

Učte sa: Skupinová aktivita a diskusia

Premýšľajte: Skupinová aktivita a diskusia

Trvanie

90 minút

Kľúčové slová

emócie, potreby, reakcie, správanie, vzťah

Začnite

Skupinová aktivita s hudbou

1. Pred touto aktivitou si pripravte rôzne druhy hudby: upokojujúcu, rytmickú, strašidelnú, zábavnú... Výber prispôbte veku a vyspelosti žiakov.
2. Vysvetlite žiakom, že im pustíte vždy jednu skladbu. Ku každej skladbe musia na svoju papierovú tabuľku napísať jedno slovo, ktoré vyjadruje ich pocit z hudby. Vyzvite ich, aby si zavreli oči, keď začne hrať hudba a sústredili sa na svoje emócie, ktoré zvyčajne sídlia niekde v bruchu a v srdci.
3. Použite prvú zvukovú nahrávku/skladbu ako príklad na precvičenie aktivity. Žiaci, ktorí nevedia písať, môžu sedieť s kamarátom, ktorý bude písať za nich, prípadne sa môžu dohodnúť na spoločnej odpovedi. Na opis nálady môžu tiež použiť farby alebo farebné kriedy.
4. Vysvetlite im, že neexistujú správne alebo nesprávne odpovede. Všetko je to len o emóciách. Upozornite skupinu, že je dôležité prejavovať rešpekt voči odpovediam ostatných, každý môže slobodne prežívať a pomenovať svoje vlastné emócie.
5. Prehrajte druhú zvukovú nahrávku a nahlas prečítajte niektoré odpovede z papierových tabuliek. Niektorých žiakov môžete požiadať, aby povedali o svojich pocitoch viac: Prečo cítia strach? Aké obrazy si spájajú s touto hudbou? Kde môžu počuť tento druh hudby?

★ TIP

Ak žiaci nevedia pomenovať svoje emócie, použite **Škálu emócií**.

Pri "meraní emócií" priradíte k pocitu číslo na stupnici od 1 do 10. Stupnica predstavuje celkové hodnotenie toho, ako sa momentálne cítite po emocionálnej a fyzickej stránke. Číslo 1 znamená, že sa cítite najhoršie, ak si priradíte číslo 10, cítite sa najlepšie! Aká je vaša teplota?

6. Na záver položte žiakom nasledujúce otázky:

- Páčila sa vám táto aktivita?
- Venujete niekedy pozornosť emóciám vo svojej hlave a srdci?
- Prečo je dôležité venovať pozornosť vašim emóciám?

Učte sa

Skupinová aktivita a diskusia

1. Povedzte žiakom, že im prečítate príbeh o emóciách.

2. Prečítajte príbeh – meňte hlasy, snažte sa príbeh prečítať čo najživšie. Nielenže tak pomôžete deťom lepšie pochopiť príbeh, ale stanete sa aj hercom a pozornosť detí sa upriami na vás.

3. Prestaňte čítať po 1. časti (**“V piatok pracovala mama dlho do noci, takže som musela zostať v škole o hodinu dlhšie! Celý môj týždeň bol zlý!”**) a položte žiakom nasledujúce otázky (uistite sa, že sa všetci zapájajú):

- Kto je Mária? Čo sa jej stalo?
- Nad čím premýšľa a čo cíti?
- Ako reaguje?
- Je k sebe a k ľuďom milá?
- Čo potrebuje, aby sa cítila lepšie?
- Zažili ste niekedy takéto pocity? Kedy? Prečo? Ako ste reagovali?
- Čo ste potrebovali, aby ste sa cítili lepšie?

4. Pokračujte v čítaní príbehu a zastavte sa po 2. Časti (**“Áno, asi”**).

5. Opýtajte sa detí, kto je Zara (Máriina kamarátka) a aká je jej stratégia. Prečo to robí? Myslíte si, že môže byť úspešná?

6. Prečítajte poslednú časť príbehu a položme žiakom nasledujúce otázky: **“Čo Márii vysvetlila jej matka? Čo spravila, aby sa cítila lepšie?”**

7. Uistite sa, že žiaci rozumejú jednotlivým krokom, ktoré je potrebné spraviť, aby sa cítili lepšie. Zopakujte si ich a zhrňte:

- Identifikujte a prijmite svoje emócie, pretože ak im nerozumiete, nemôžete ich zmeniť,
- Zhlboka sa nadýchnite, aby ste upokojili svoje pocity a svoje telo. Zamerajte svoju myseľ na pozitívne pocity a spomienky, ktoré vám robia dobre.
- Vysvetlite žiakom, že niekedy nestačí myslieť na to dobré, niekedy potrebujú niečo viac, aby sa cítili lepšie.
- Napríklad sa môžu cítiť rozrušení, no v skutočnosti sú unavení alebo hladní. Preto si musia oddýchnuť alebo sa poriadne najesť. Môžu sa cítiť nahnevaní, pretože sú sami, takže si potrebujú nájsť kamaráta, s ktorým by sa mohli hrať...
- Ak nedokážu sami zlepšiť to, ako sa cítia, mali by postupovať ako Mária: porozprávať sa s priateľom alebo príbuzným. Rozprávať sa a zdieľať svoje obavy pomáha, pretože každý máme pocity!

★ VIDEO

Celý príbeh aj s ilustráciami nájdete v angličtine tu:

<https://www.storyberries.com/bedtime-stories-sticky-brains-books-about-mindfulness-for-kids/>

8. Aktivitu uzavrite tak, že všetci spoločne poviete: “Nezabudnem na moju schopnosť meniť mozog!”
9. Nezabudnite z času na čas prečítať celý príbeh znova, aby si naň deti zvykli a aby si ho precvičili.

Premýšľajte

Skupinová aktivita a diskusia

1. Vysvetlite žiakom, že budú kresliť koleso emócií. Starší žiaci môžu pomôcť tým, ktorí ešte nevedia písať.
2. Kruh rozdeľte na 8 rovnakých častí.
3. Pomenujte jednotlivé emócie. Napríklad: šťastný, nahnevaný, znepokojený, hrdý, vzrušený, prekvapený, smutný, vystrašený.
4. Vyzvite žiakov, aby nakreslili vlastný obrázok, ktorý bude ilustrovať vybraný pocit.
5. Povedzte im, aby na zadnú stranu nakreslili všetko, vďaka čomu majú **dobrú náladu**: slniečko, príbuzného, ktorého majú radi, loptu na hranie, obľúbené jedlo...
6. Vyzvite deti, aby si obrázok odložili na bezpečné miesto (doma alebo v škole) alebo do svojho aflatounskeho zošita a aby sa naň pozreli vždy, keď to budú potrebovať.
7. Poďakujte všetkým za ich prácu a kreativitu!

POZNÁMKA:

1. Mozog detí a dospievajúcich je nezrelý. To znamená, že môžu mať problémy so zvládaním svojich pocitov a zažívajú emocionálne búrky. Pandémia COVID-19 mala obrovský vplyv na ich celkovú sociálnu a emocionálnu pohodu. Rozoberanie ich pocitov, emócií, zdôrazňovanie spolupatričnosti a blízkosti môžu byť kľúčové pre podporu ich zotavenia z ťažkých chvíľ, ktorým čelili a možno ešte stále čelia.
2. Dospelí môžu deti viesť pri rozvíjaní ich emocionálnej inteligencie použitím upokojujúcich techník na zvládanie stresu, hnevu a silných emócií.
3. Emócie nie sú dobré či zlé, jednoducho existujú s istým prifarbením: príjemným alebo nepríjemným.
4. Popierať emóciu je nebezpečné, pretože neskôr sa môže objaviť znova, s väčšou intenzitou. Verbalizácia pocitu nám umožňuje znížiť jeho intenzitu. “Cítim smútok”, “cítim hnev”...
5. Prijatie a uznanie emócií pomáha posilňovať sebaúctu a sebadôveru.
6. Emócie nám pomáhajú identifikovať naše potreby a uspokojovať ich. Sú nevyhnutné pri rozhodovaní a spolupráci.

LEPKAVÉ MOZGY

Prerozprávané podľa príbehu NICOLE LIBIN, PhD.

Mária sa cítila veľmi zle. Vôbec sa jej nechcelo hrať, dokonca ani keď prišla jej najlepšia kamarátka Zara. Dokázala myslieť len na to, aký hrozný bol jej týždeň.

“Čo sa stalo?” spýtala sa Zara. Mária sa pustila do vysvetľovania a bola čoraz nahnevanejšia.

“Tento týždeň som si roztrhla nové šnúrky, spadla som z bicykla, zničila som si obľúbené tričko, priniesla som si do školy moje nové pretekárske auto, ale Max mal také isté a ukázal ho všetkým skôr, ako som to stihla ja. **V piatok pracovala mama dlho do noci, takže som musela zostať v škole o hodinu dlhšie! Celý môj týždeň bol zlý!**”

Zara sa zatvárila prekvapene. “Počkaj, veď väčšinu času som bola s tebou. A videla som, že máš nové topánky s bleskami, naučila si sa jazdiť na bicykli bez držania a otec ti pomohol vyprať tričko. A celú prestávku ste sa s Maxom hrali s autíčkami spoločne. Dokonca aj veľké deti sa prišli pozrieť. A tvoja mama pracovala v piatok do noci, aby ťa mohla vziať cez víkend na výlet. Vidíš, že ten týždeň nebol až taký zlý. “

“Asi áno. Musím ísť. Uvidíme sa neskôr. “

Mária bola zmätená! Keď prišla domov, išla hneď za mamou. “Mami, myslím, že so mnou niečo nie je v poriadku. Pamätám si len tie zlé veci, ktoré sa mi stali. Mám pocit, že aj ja som zlá. “

Mama ju objala. “Zlatko, to znie veľmi nepríjemne... Môžem ti prezradiť tajomstvo? Aj ja sa tak niekedy cítim. A tvoj otec tiež. Takmer každý sa tak niekedy cíti. “

Mama jej začala vysvetľovať. “Kedysi dávno si ľudia naozaj museli dávať pozor na strašidelné veci. Ak si nevšimli zlého tigra, mohli sa ocitnúť v nebezpečenstve. Ale ak by si nevšimli dobré veci, napríklad šťavnatý pomaranč alebo krásny západ slnka, stále by boli v poriadku. Náš mozog sa teda naučil sústrediť na zlé veci, pretože nám to pomáhalo zostať v bezpečí. Ale zlé myšlienky sú ako lepidlo, držia sa nás, aj keď nechceme. Preto môžeme mať pocit, že všetko je zlé alebo dokonca, že aj my sme zlí. “

“Takže zlé myšlienky sú lepkavejšie ako dobré?” spýtala sa Mária.

“Áno,” odpovedala jej mama. “Veci, ktoré považujeme za zlé, desivé alebo smutné, sú skutočne lepkavé. Náš mozog si ich viac všíma a dlhšie si ich pamätá. Takže nielen ty vidíš to zlé viac ako

to dobré. Každý sa občas takto zasekne. “

“Ale ja nechcem byť zaseknutá!” zakričala Mária.

Máriina mama sa usmiala. “Vieš, nemusíme sa na seba hnevať, keď nám je smutno alebo keď veľa premýšľame nad zlými vecami. Môžeme s tým niečo urobiť! Môžeme zmeniť svoj mozog, aby sme sa zbavili zlého a videli viac dobrého. Čím viac si to budeme precvičovať, tým silnejší bude náš mozog... Pamätáš si, keď si sa ešte len učila jazdiť na bicykli?”

Mária prikývla. “Zo začiatku to bolo veľmi ťažké. Viackrát som spadla. “

“Ale čím viac si to skúšala, tým to bolo ľahšie, nie?”

Mária opäť prikývla. “Áno, teraz mi to už ide perfektne!”

“Naše mozgy fungujú rovnako. V tom, čo si precvičujú, sú dobré.”

“Takže môžeme zmeniť svoj mozog, aby videl zlé veci novým spôsobom?”

“Áno,” odpovedala jej mama, “namiesto toho, aby sme sa zasekli, môžeme si vybrať, čo si chceme všímať. “

Mária o tom začala premýšľať.

“Ak budem cvičiť, pomôže mi to vidieť, že všetko nie je len zlé. Môj mozog mi ukazoval len časť toho, ako to naozaj je. “

Jej mama sa opäť usmiala. “Správne! A my môžeme naučiť svoj mozog, aby viac času vnímal dobré veci. Prečo to neskúsime hneď teraz? Keď sa stane niečo dobré, snažme sa, aby sme ten pocit cítili čo najdlhšie. Najprv sa môžeme zhlboka nadýchnuť. Teraz nájdime niečo, vďaka čomu sa budeme cítiť dobre. Môže to byť niečo veľké, napríklad krásna dúha alebo narodeninový darček, alebo aj niečo malé, napríklad dúšok studenej vody. Venujme pozornosť tomu, ako sa vďaka dobrým veciam cítíme vo svojom vnútri. A potom si môžeme naplno vychutnať tieto dobré pocity. “

“Fíha!”, povedala Mária. “Nakoniec je celkom ľahké zmeniť môj mozog! “

“Takže si pamätaj, že aj keď sa všetko zdá byť hrozné, môžeš svoj mozog naučiť, aby menej premýšľal nad tým zlým a viac si všímal to dobré. Musíš to len trénovať... kým sa to na teba nenalepí!”

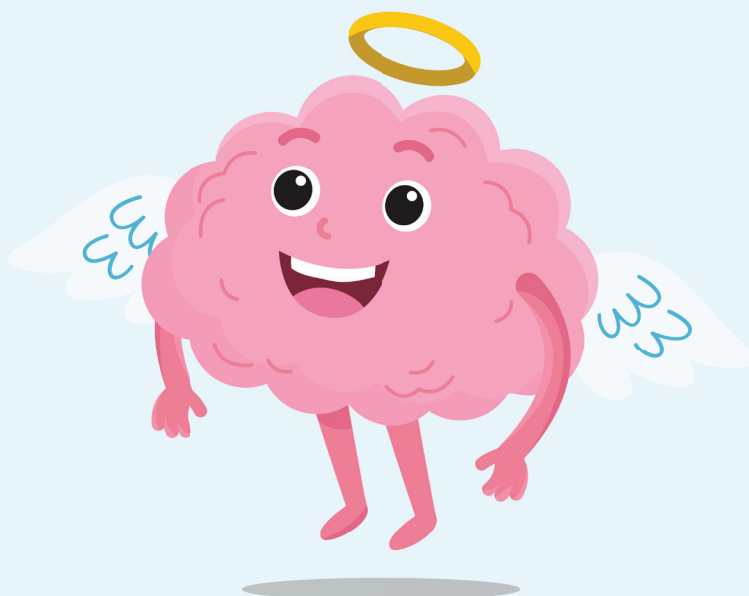
Nasledujúci týždeň išli Mária a Zara do školy. Zrazu Mária zakopla a spadla.

“Uf,” povedala Zara, “je to ďalší hrozný týždeň? “

Mária cítila, ako jej začína horieť tvár. Znova sa začala hnevať. Ale potom si spomenula na svoje schopnosti meniť mozog! Zhlboka sa nadýchla a rozhodla sa, že si vychutná slnko, ktoré ju hreje na tvári. Fungovalo to! Cítila sa lepšie!

“No, mala som doma problémy, lebo som si neupratala izbu, stratila som slnečné okuliare s poníkom a roztrhla som si tričko s jednorožcom,” povedala. “Ale tento týždeň som sa už hrala vonku, liezla som po stromoch a pomáhala otcovi piecť chlieb!”

Potom sa usmiala a pomyslela si: “Som zvedavá, ako si zmením mozog budúci týždeň!”

Túto stránku si môžete vytlačiť!

PLAGÁT

POCHOPENIE MOJICH EMÓCIÍ

Naše emócie sa môžu počas dňa meniť. V jednom momente sa môžeme cítiť šťastní a zrazu môžeme byť rozrušení, ale to je **v poriadku!**

Preskúmajme naše emócie. Pozrite sa na obrázky a na smajlíky. Myslíte si, že zobrazujú šťastnú alebo smutnú situáciu? Označte smajlíka, ktorý podľa vás zodpovedá danej situácii.

Ako sa zvyčajne cítite, keď sa ocitnete v takýchto situáciách?

TÉMA 2

Moje práva a rešpektovanie práv ostatných

4 Naše základné potreby

Špecifický cieľ

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Určiť dôležitosť základných potrieb.
2. Vymenovať základné potreby.

Potrebné materiály

1. Pracovný list: **Základné potreby** (jeden pre každého žiaka)
2. Ceruzky
3. Farbičky
4. Vrecúško (použite látkové vrecúško alebo obliečku na vankúš) s predmetmi, ktoré predstavujú potreby
5. Bábka Aflatoun alebo Aflatounov plagát

Metodika

Začnite: Úvod do témy a brainstorming

Učte sa: Diskusia v triede a samostatná tvorivá aktivita

Premýšľajte: Diskusia v triede

Trvanie

45 minút

Kľúčové slová

základné potreby, prístrešie, vzdelávanie, klinika

★ TIP

Ako vytvoriť vrecúško s potrebami?

Vrecúško zvyčajne obsahuje jedlo, skupinu malých bábik, pohárik alebo fľašu s vodou, malý hračkársky domček, loptu, fotoalbum, obrázok rodiny. Predmety možno rozšíriť napríklad o knihu/pravítko/ceruzku, ktoré predstavujú vzdelávanie, o hračkársky stetoskop, ktorý predstavuje zdravotnú starostlivosť a pod.

Začnite

Úvod do témy a brainstorming

1. Prečítajte nasledujúci text. Pri čítaní využívajte bábkú Aflatouna alebo ukážte na Aflatouna na plagáte, ktorý je pripevnený na viditeľnom mieste.

To som opäť ja - Aflatoun! Ako sa dnes cítite?

(Opýtajte sa žiakov, ako sa cítia.)

Hmm, včera som mal veľmi vzrušujúci deň, ale teraz sa cítim trochu zmätene. Keďže som ohnivá guľa, na prežitie toho veľa nepotrebujem. Potrebujem len čerstvý vzduch a teplo. Pre malú ohnivú guľu, ako som ja, je to celkom jednoduché. Nepotrebujem jedlo. Napadajú vám ďalšie veci, ktoré nepotrebujem?

(Opýtajte sa žiakov, čo by navrhli.)

Presne tak! Nepotrebujem vodu, oblečenie ani dom. Ale vy ste úplne iní! Nosíte oblečenie, jete chutné jedlo a žijete v domoch. Viete mi povedať, prečo sa obliekate? Prečo potrebujete jedlo? Prečo žijete v dome?

(Kladte tieto otázky vašim žiakom.)

To je veľmi zaujímavé! Takže sú to veci, ktoré musíte mať. No, teším sa, že sa dozviem viac o tom, čo potrebujete, aby ste žili. Pomôžete mi porozumieť tomu?

2. Vysvetlite žiakom, že pomôžete Aflatounovi objaviť a dozvedieť sa niečo o tom, čo potrebujeme na to, aby sme ako ľudia prežili a žili šťastne.

3. Napíšte na tabuľu slovo Potreby.

4. Opýtajte sa žiakov:

- **Čo sú potreby?** (Môžete uviesť príklady: Potrebujem jesť, aby som mohol rásť a byť zdravý.)
- **Aké môžu byť základné potreby? Napadajú vám nejaké?** (Môžete im napovedať otázkou: Čo potrebujeme, aby sme sa mohli učiť nové veci? Čo potrebujeme, aby nám bolo teplo, keď je zima?)
- **Sú všetky naše potreby rovnako dôležité alebo sú niektoré dôležitejšie?** (Nezabudnite vysvetliť, že niektoré potreby sú pre ľudí dôležitejšie ako iné a niektoré sú dokonca nevyhnutné na prežitie.)

Učte sa

Diskusia v triede a samostatná tvorivá aktivita

1. Začnite tým, že žiakov usporiadate do kruhu. Podajte prvému z nich vrecúško s predmetmi. Ich úlohou bude podávať si ho, nahmatať niečo, čo je v ňom a podľa hmatu a pocitu popísať, čo držia. Požiadajte žiakov, aby nahmatali obsah, vybrali si jeden, opísali, aký je. Potom vyberte z vrecúška prvý predmet a diskutujte o ňom. Položte žiakom nasledujúce otázky:

- Na akú dôležitú vec vás to núti myslieť?
- Predstavuje tento predmet dôležitú potrebu pre všetkých žiakov?
- Prečo áno alebo prečo nie?

2. Pokračujte napísaním prvej základnej potreby na tabuľu, napr. jedlo. Opýtajte sa žiakov:

- Čo sa stane, ak nebudeme mať čo jesť?
- Prečo je jedlo základná potreba?

3. Teraz prejdite na ďalšiu základnú potrebu, napr: vodu, prístrešie, oblečenie atď. a urobte to isté.

4. Rozdajte všetkým žiakom pracovný list Základné potreby a požiadajte ich, aby určili názov potrieb a vyfarbil obrázky.

Premýšľajte

Diskusia v triede

1. Na základe nasledujúcich bodov prediskutujte, aký by bol život bez základných potrieb:

- Dokážu ľudia žiť bez základných potrieb?
- Aký je ich život?

Uzavrte diskusiu tým, že žiakom pripomeniete, že ľudia, ktorí majú naplnené základné potreby, by za to mali byť vďační – nie všetci majú v živote take šťastie.

POZNÁMKA:

Pochopiť pojem potreby môže byť pre niektoré deti náročné. Pomôžte im porozumieť tejto téme prepojením rôznych vyučovacích metód - pomocou rúk (hmatom), písaním a čítaním.

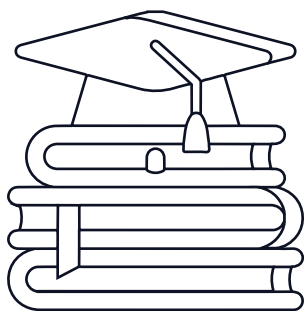
Využite výhody senzorického vrecúška. Senzorická stimulácia súvisí s emocionálnym, kognitívnym a fyzickým rozvojom. Zmyslová hra podporuje rozvoj jazyka (deti sa učia používať nové slová, čím sa zlepšujú ich jazykové a komunikačné schopnosti), kognitívny rast, jemnú a hrubú motoriku, ako aj schopnosť riešiť problémy.

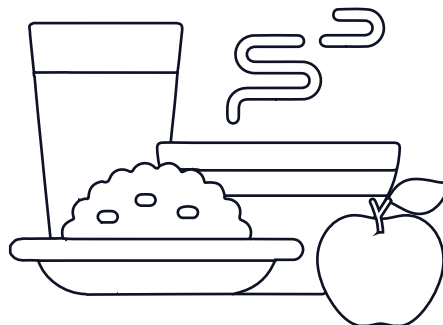
Túto stránku si môžete vytlačiť!

PLAGÁT

ZÁKLADNÉ POTREBY

vzdelanie a škola

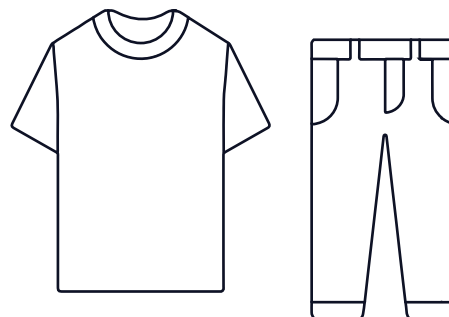
jedlo

domov
strecha nad hlavou

čistá voda

čisté oblečenie

TÉMA 3

Sporenie a míňanie

5

Organizácia úspor

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Pochopiť, že existujú rôzne spôsoby sporenia.
2. Rozhodnúť sa, ako chcú sporiť.
3. Tešiť sa na sporenie.

Potrebné materiály

1. Obrázky metód sporenia (individuálne sporenie a skupinové sporenie)
2. Flipcharty

Metodika

Začnite: Dva príbehy o sporení

Učte sa: Rozhodovanie o spôsobe sporenia

Premýšľajte: Ďalšie podrobnosti o sporení

Trvanie

50 minút

Kľúčové slová

sporenie, pokladnička, dobré skutky

Informácie pre učiteľa

Táto aktivita povzbudzuje deti k sporeniam. Predstavuje dve alternatívy, ako sporiť (individuálne alebo skupinové). Ak existuje dôvod, prečo je pre vašu triedu, školu alebo komunitu lepší konkrétny spôsob, podelte sa oň so žiakmi, vynechajte časť aktivity, kde sa rozhodujete o spôsobe sporenia a zamerajte sa na diskusiu o ďalších podrobnostiach o sporení.

Doplňkové aktivity sú nepovinné, no môžete ich zaradiť, ak sú vhodné pre vašich žiakov.

Začnite

Dva príbehy o sporení

1. Prečítajte si nasledujúci príbeh a zároveň si pozrite obrázok (na strane 39)

Príbeh 1 : Individuálne pokladničky

Anna a jej spolužiaci v Holandsku si tento rok začali šetriť peniaze. Vyrobili si vlastné pokladničky z hliny! Každý z nich tak má svoju pokladničku - sporiace prasiatko uložené doma, v bezpečí. Anna a jej spolužiaci si vyrobili aj vlastnú sporiacu knižku. Do nej si zapisujú, koľko peňazí sa každému z nich podarilo ušetriť. Sporiť si môžu, kedykoľvek sa im zachce. Dohodli sa, že na konci roka spoločne otvoria svoje pokladničky a oslavia tak svoj úspech!

1. Položte žiakom niekoľko otázok o príbehu, ktorý si práve vypočuli:

- Ako deti šetria?
- V čom šetria?
- Ako sledujú svoje úspory?

2. Prečítajte si druhý príbeh a zároveň žiakom ukážte obrázok:

Príbeh 2: Skupinové sporenie

Sabína a jej spolužiaci v Srbsku si začali tento rok spoločne šetriť peniaze. Vyrobili si triedny trezor, kde bezpečne uchovávajú svoje úspory. Tento trezor je chránený zámkom a uložený v riaditeľni.

Každý žiak a žiačka si vyrobili vlastnú sporiacu knižku, do ktorej si zapisujú, koľko peňazí ušetrili. Vytvorili si aj triednu účtovnú knihu, do ktorej učiteľ a triedny pokladník zapisujú všetky vklady a výbery spolužiakov. Zakaždým, keď nejaký spolužiak vloží alebo vyberie istú sumu peňazí, podpíše sa do tejto knihy spolu s pokladníkom.

1. Položte žiakom rovnaké otázky:

- Ako deti šetria?
- V čom šetria?
- Ako sledujú svoje úspory?

2. Požiadajte žiakov, aby našli podobnosti a rozdiely medzi týmito dvoma príbehmi.

Učte sa

Rozhodovanie o spôsobe sporenia

1. Povedzte žiakom, že aj oni môžu šetriť a aby tak mohli urobiť, môžu sa spoločne rozhodnúť, ako to budú robiť.
2. **Obrázok 1** umiestnite na jednu stranu tabule a **obrázok 2** na druhú stranu. Požiadajte žiakov, aby sa zamysleli nad tým, ako by najradšej šetrili: individuálne (**obrázok 1**) alebo skupinové (**obrázok 2**). Požiadajte ich, aby určili dôvody, prečo by chceli šetriť práve takto. Vyzvite niektorých žiakov, aby sa o svoje dôvody podelili so zvyškom triedy.
3. Po predložení niektorých argumentov vyzvite všetkých žiakov, aby si vybrali jeden zo spôsobov sporenia a postavili sa pred obrázok, ktorý ho zobrazuje.
4. Ak je to možné, umožnite každému žiakovi, aby si sporil spôsobom, ktorý si vybral (neskôr si to môže rozmyslieť). Ak to nie je možné, vyzvite menšiu skupinu, aby sa pripojila k väčšej skupine.

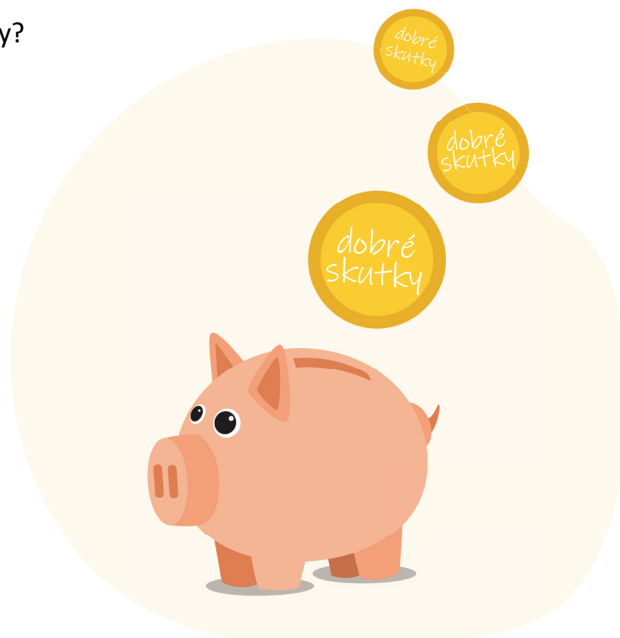

Premýšľajte

Ďalšie podrobnosti o sporení

1. Ak chcete žiakom objasniť, ako si budú sporiť, podporte ďalšiu diskusiu na túto tému (podľa potreby doplňte otázky):
 - Do čoho si budeme šetriť? Čo môžeme použiť ako pokladničku?
 - Kde môžeme mať našu pokladničku?
 - Ako budeme zaznamenávať, koľko sme usporili? Kam budeme zapisovať tieto informácie?
 - Čo všetko si budeme zapisovať?
2. Ak sa žiaci dohodli na skupinovom sporení:
 - Kto bude zodpovedný za prijímanie úspor a zapisovanie jednotlivých súm?
 - Kedy budeme vyberať úspory?

ZAPOJENIE RODIČOV

1. Vysvetlite rodine, čo je pokladnička dobrých skutkov.
2. Vytvorte si doma pokladničku na dobré skutky.
3. Vyroberte si žetóny dobrých skutkov, aby ste im vždy, keď deti doma spravia dobrý skutok, mohli dať žetón, ktorý vložia do pokladničky.
4. Povzbudte žiakov, aby na výrobu žetónov použili recyklované materiály, napríklad uzávery od fľaš alebo vystrihnutý kartón.
5. Dohodnite sa, čo deti dostanú (čo ich bude motivovať), keď nazbierajú určitý počet žetónov dobrých skutkov.

NADVÄZUJÚCA AKTIVITA

1. Vyčleňte čas, kedy môžu žiaci priniesť do školy svoju pokladničku dobrých skutkov a ukázu ju svojim spolužiakom. Pozvite rodičov, aby sa pripojili k tejto aktivite.
2. Ukážte a porozprávajte sa o rôznych typoch žetónov dobrých skutkov, ktoré navrhli.
3. Porozprávajte sa o druhoch dobrých skutkov, ktoré žiaci spravili.
4. Prediskutujte so žiakmi, čo dostanú za svoje dobré skutky. Opýtajte sa ich:
 - Ako sa cítite, keď robíte dobré skutky a za každý si odložíte žetón?
 - Čo si myslia vaši rodičia o pokladničke dobrých skutkov?
 - Je dobrý nápad ukladať si dobré skutky? Prečo áno alebo prečo nie?

POZNÁMKA:

Pouvažujte o vytvorení pokladničky dobrých skutkov. Ukážte deťom príklady rôznych dobrých skutkov (napr. na fotografiách).

Uistite sa, že deti rozumejú, čo znamená dobrý skutok a ako sa vďaka dobrým skutkom cítíme my a ľudia okolo nás. Vysvetlite im, že každé z nich dostane 5 žetónov na týždeň a zakaždým, keď urobí nejaký dobrý skutok, môžu žetón vložiť do vyrobenej pokladničky na dobré skutky. Žetóny pravidelne prepočítavajte a keď deti dosiahnu vopred dohodnutý počet, môžu dostať sladkosť alebo inú odmenu. Uistite sa, že typ odmeny vyberiete tak, aby bolo každé dieťa spokojné a mohlo si naplno užívať tieto radostné chvíle so spolužiakmi.

Individuálne sporenie

Skupinové sporenie

1

DOPLŇUJÚCA AKTIVITA: CHÁPANIE HODNOTY**Cieľ aktivity**

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Že všetok majetok má materiálnu hodnotu.

Potrebné materiály

Peračník, ceruzky, perá, školské potreby – každý žiak vlastné

Metodika

Začnite: Diskusia v triede

Učte sa: Odhadovanie hodnoty rôznych predmetov

Premýšľajte: Diskusia v triede - pochopenie hodnoty vecí a konceptu neoceniteľnosti

Začnite**Diskusia v triede**

1. Položte žiakom nasledujúce otázky:

- Aký darček by ste si najviac želali k vašim ďalším narodeninám? Prečo?
- Koľko by to stálo?
- Je to lacné alebo drahé?
- Dokázali by ste si na túto vec našetriť? Prečo áno alebo prečo nie?

Učte sa**Odhadovanie hodnoty rôznych predmetov**

Teraz požiadajte žiakov, aby si vytiahli svoj peračník alebo školské potreby a položili ich na stôl. Nechajte ich odhadnúť hodnotu ich peračníka a jeho obsahu (napríklad 15 centov za ceruzku, 30 centov za pero, 1,50 € za fixky, 30 centov za gumu, 2 € za peračník atď. Koľko je to dokopy?

Premýšľajte

Pochopenie hodnoty vecí a konceptu neoceniteľnosti

2. Položte žiakom tieto otázky:

- Ste prekvapení z toho, čo ste zistili?
- Čo vás prekvapilo/čo vás neprekvapilo?
- Zamysleli ste sa niekedy nad tým, koľko tieto veci stoja? Zamysleli ste sa niekedy nad tým, koľko stojí všetko, čo vlastní vaša rodina?
- Máte viac peňazí, ako ste si mysleli/ste bohatší, ako ste si mysleli?
- Myslíte si, že je dôležité starať sa o svoj majetok? Prečo áno alebo prečo nie?
- Myslíte si, že niečo lacné môže byť neoceniteľné?
- Môžete použiť niečo lacné na vytvorenie niečoho s veľkou hodnotou (hodnotou myslíme cenu, ale aj sentimentálnu hodnotu)?

Na záver vysvetlite žiakom, že všetky naše veci a majetok majú svoju hodnotu a hoci na nejakej veci už nevidíme cenovku, je dôležité starať sa o všetko, čo vlastníme.

2

DOPLŇUJÚCA AKTIVITA: VÝROBA SCHRÁNKY NA CENNOSTI

Potrebné materiály

1. Malá škatuľka, fľaša alebo plechovka pre každého žiaka (každý žiak si ju môže priniesť do triedy pred hodinou)
2. Nožnice, farebný papier, lepidlo, farby, trblietky, nálepky a farby

1. Požiadajte žiakov, aby sa zamysleli nad vecami, ktoré sú ich, ktoré považujú za cenné a ktoré by si chceli bezpečne uchovať na dlhé roky. Vyzvite ich, aby sa so svojimi spolužiakmi podelili o to, čo sú ich cenné veci.
2. Povedzte žiakom, že si vyrobia špeciálne miesto, kam si budú ukladať veci, ktoré sú pre nich dôležité. Uistite sa, že každé dieťa má svoju škatuľku, plechovku alebo fľašu.
3. Žiaci môžu krabicu, plechovku alebo fľašu ozdobiť farbami, nálepkami, farebným papierom alebo akokoľvek inak - čo najkreatívnejšie a najjedinečnejšie.
4. Povedzte im, aby si škatuľku odložili na bezpečné miesto doma. Môžu do nej vložiť všetky predmety, ktoré považujú za cenné a ktoré si chcú bezpečne uschovať.

3

DOPLŇUJÚCA AKTIVITA: NA ČO SI BUDEM SPORIŤ

1. Spýtajte sa žiakov, na čo by si chceli sporiť. Požiadajte ich, aby sa podelili o niekoľko nápadov a pomôžte im určiť niečo, čo by ich potešilo – dbajte na to, aby to nebolo veľmi drahé alebo náročné získať (pohľadnica na narodeniny člena rodiny, omaľovánka, malá hračka, návšteva kina atď.).
2. Môžu si to nakresliť a odložiť do pokladničky ako pripomienku.

★ TIP

Povedzte žiakom, že všetci máme veci, ktoré sú pre nás cenné. Môže to byť obrázok, malý lístok s odkazom, hračka alebo niečo, na čom nám záleží a čo máme alebo si chceme nechať. Uveďte príklad niečoho malého, čo je pre vás cenné a čo ste si nejaký čas odkladali. Ak je to možné, ukážte to žiakom a povedzte im, prečo je to pre vás cenné.

Zdôraznite, že na to, aby bola vec hodnotná, nemusí byť drahá. Ľudia z rôznych kultúr a prostredí môžu považovať za cenné veľmi odlišné veci.

TÉMA 4

Plánovanie a zostavovanie rozpočtu

6 Uhádnite cenu

Špecifický cieľ

Pochopiť hodnotu svojho majetku/zdrojov a vedieť, ako ich používať s úctou.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Že na to, aby mohli vlastniť veci, potrebujú peniaze.
2. Odhadnúť cenu predmetov každodennej potreby a zistiť, koľko peňazí bude treba na ich nákup.

Potrebné materiály

1. Papier na kreslenie
2. Farbičky
3. **Pracovný list: Koľko platíte?** (jeden pre každého žiaka)

Metodika

Začnite: Samostatná tvorivá aktivita

Učte sa: Riešenie problémov

Premýšľajte: Diskusia v triede

Trvanie

40 minút

Kľúčové slová

hodnota, úspora

Začnite

Samostatná tvorivá aktivita

1. Rozdajte žiakom papier na kreslenie a farbičky a požiadajte ich, aby nakreslili niečo, čo naozaj chcú. Môže to byť hračka, kniha, sladkosti atď.
2. Požiadajte žiakov, aby sa zamysleli nad tým, koľko si myslia, že ich bude stáť to, čo nakreslili, a aby cenu napísali vedľa svojho výkresu.
3. Požiadajte ich, aby svoje kresby ukázali spolužiakom.

Učte sa

Riešenie problémov

1. Rozdajte všetkým žiakom **Pracovný list: Koľko platíte?**
2. Spoločne si prejdite si jednotlivé položky a požiadajte žiakov, aby odhadli, koľko bude každá položka stáť v ich miestnom obchode.
3. Nechajte ich zapísať cenu každej položky.
4. Požiadajte žiakov, aby pracovali samostatne a vyplnili posledný stĺpec tak, že nakreslia potrebné peniaze.

Premýšľajte

Diskusia v triede

1. Diskutujte so žiakmi o tom, že veci majú svoju finančnú hodnotu. Hovorte o tom, že často chceme viac vecí, ako môžeme mať.
2. Pripomeňte im, čo sú naše potreby a prania a v čom sa líšia.
3. Vysvetlite, že je dôležité, aby sme peniaze míňali rozumne a že niekedy si musíme vybrať, čo naozaj potrebujeme a či si to môžeme kúpiť za sumu, ktorú máme.

ZAPOJENIE RODIČOV

1. Požiadajte žiakov, aby s rodičom/opatrovníkom prediskutovali, koľko ich “prianie” bude skutočne stáť. Požiadajte ich, aby:

- Išli s rodičom/opatrovníkom do obchodu a zistili, koľko bude stáť kúpa ich “priania”.
- Zistili skutočné ceny položiek uvedených v **pracovnom liste Koľko platíte?** a zapísali si ich.
- Napísali cenu, ktorú zaplatia za nákup týchto položiek.
- Porovnali skutočné ceny položiek s ich odhadmi na zozname, aby zistili, či odhadli ceny správne.

Túto aktivitu môžu realizovať žiaci s rodičmi týždenne alebo mesačne, pričom môžu nakupovať rôzne veci a uskutočňovať komplikovanejšie nákupy.

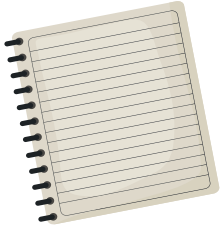

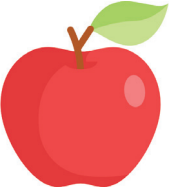

PLAGÁT

KOĽKO PLATÍTE?

Túto stránku si môžete vytlačiť!

Položka	Čiastka	Nakresli si papierové peniaze a mince	Skutočné náklady (vyplní sa doma)
			
			
			
			
			

TÉMA 4

Plánovanie a zostavovanie rozpočtu

7 Recyklovať

Špecifický cieľ

Poznať svoje životné prostredie.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci:

1. Rozumieť, čo znamená 3 R (Reduce, Reuse, Recycle/Redukovať, opätovne používať, recyklovať).
2. Vedieť vysvetliť, ktoré materiály je možné recyklovať.
3. Vedieť v triede recyklovať niektoré materiály, napríklad plastové tašky a fľaše.

Potrebné materiály

1. **Pracovný list: Recyklujem, recykluješ, všetci recyklujeme** (jeden pre každého žiaka)
2. Nadväzujúca aktivita o recyklácii (jeden hárok pre každého žiaka)
3. Voliteľné: tabuľa, odpadkový kôš naplnený odpadom (napríklad: odpadový papier, plechovky, roľka toaletného papiera, prázdne krabice od vreckoviek, prázdne škatule od mlieka, prázdne škatule od vajec, prázdne plastové fľaše alebo škatule od džúsov, alobal, noviny atď.)

Metodika

Začnite: Vysvetlite najdôležitejšiu slovnú zásobu

Učte sa: Diskusia v triede a samostatná aktivita

Premýšľajte: Brainstorming

Trvanie

40 minút

Kľúčové slová

recyklácia

POZNÁMKA:

Vyhňte sa používaniu plastových fliaš a plechoviek počas týchto aktivít. V niektorých krajinách sú tieto obaly zálohované a dajú sa vymeniť za malý obnos peňazí.

Informácie pre učiteľa

Čo je recyklácia? Recyklácia je spracovanie použitých materiálov na nové výrobky s cieľom šetriť zdroje a energiu; zahŕňa aj zber, skladovanie a prepravu týchto materiálov od pôvodného používateľa.

Príklady recyklovaných materiálov uvedené v časti Potrebne materiály môžete zmeniť tak, aby vyhovovali vášmu kontextu a prostrediu – je dôležité, aby ich žiaci poznali.

Pri piesni We Recycle (Recyklujeme) môžete zmeniť časť obsahu, napríklad krabice od cereálií, na niečo, čo sa vo vašej krajine robí s recyklovanými novinami alebo plastovými taškami, ktoré žiaci poznajú. To isté platí aj pre piknikové lavičky.

Začnite

Vysvetlite najdôležitejšiu slovnú zásobu

1. Vysvetlite 3 najdôležitejšie pojmy tejto témy: redukovať, opätovne používať, recyklovať.

Učte sa

Diskusia v triede a samostatná aktivita

1. Skúmajte so žiakmi, ako môžu znižovať množstvo odpadu, opätovne používať niektoré veci alebo ich recyklovať. Napríklad:

Redukovať = vytvárať menej odpadu.

Napríklad namiesto kupovania krabičiek s džúsom na obed si kúpime fľašu, vezmeme si ju do školy a tam si do nej napustíme čistú vodu.

Opätovne používať = používať veci viackrát.

Napríklad, keď v obchode s potravinami dostaneme plastovú tašku, odložíme si ju do školskej tašky a pri ďalšom nákupe ju opäť použijeme.

Recyklovať = premeniť predmet na iný užitočný predmet.

Na hodinách výtvarnej výchovy môžeme použiť napríklad odpadový papier z inej aktivity.

2. Vysvetlite žiakom, čo je recyklácia a prečo je dôležité recyklovať. Ukážte im niektoré recyklované materiály vyrobené z plastových fliaš alebo novín. Opýtajte sa ich:

- Recyklujete niečo?
- Čo recyklujete?
- Prečo je dôležité recyklovať?
- Aké materiály sa dajú recyklovať?
- Poznáte nejakých umelcov alebo remeselníkov, ktorí vytvorili umelecké diela z recyklovaného materiálu (napr. z plastov, ktoré našli v oceáne)?

3. Predstavte im symbol recyklácie.

4. Žiakom rozdajte pracovný list **Recyklujem, recykluješ, všetci recyklujeme**. Ich úlohou je vyplniť ho.

Vyskúšajte!

★ TIP

Každý z nás sa učí inak. Pripravte sa na túto aktivitu s použitím skutočného odpadu, aby bola táto aktivita čo najpútavejšia, najnázornejšia a najaktívnejšia.

Naplňte odpadkový kôš (primerane čistým) odpadom a umiestnite ho na obvyklé miesto. Rozdeľte žiakov do skupín po dvoch až štyroch. Úlohou každej skupiny bude vybrať si z odpadkového koša niekoľko predmetov (odpadkov), ktoré si odnesú na miesto, kde sedia. Ďalej tieto odpadky rozdelia do skupín (plast/papier/iné) a vymyslia aspoň tri spôsoby, ako by mohli použiť 3 R pri odpadkoch, ktoré si vybrali. Požiadajte ich, aby svoje nápady predstavili triede.

Premýšľajte Brainstorming

1. Opýtajte sa žiakov, aké materiály sa dajú recyklovať v triede. Napríklad:

- Používať vrchnáky fliaš na počítanie a matematické operácie.
- Pri výtvarných aktivitách používať noviny alebo plastové vrecká.
- Používať časopisy na tvorbu koláží.

NADVÄZUJÚCA AKTIVITA

1. Požiadajte žiakov, aby doma (môžu aj so súrodencami a rodičmi/opatrovníkmi) pozbierali použité plastové fľaše a staré nepotrebné noviny alebo papier.
2. Ich ďalšou úlohou bude nájsť miesto, kam môžu odkladať fľaše a noviny na recykláciu a označiť ho symbolom recyklácie. (Symbol môžu nakresliť na papier a prilepiť.)
3. Požiadajte ich, aby pomohli svojim rodinným príslušníkom recyklovať plastové fľaše a noviny.
4. Nezabudnite sa opýtať:
 - Koľko fliaš ste nazbierali?
 - Koľko novín/papiera ste našli?

VIDEO

Táto téma je pre deti zvyčajne veľmi zaujímavá. Prostredníctvom videí ju môžete urobiť ešte atraktívnejšou.

Recyklácia plastov na príklade PET fliaš

<https://www.youtube.com/watch?v=QQSJKtXHOqk>

Recyklácia pre deti | Naučte sa znižovať množstvo odpadu, veci opätovne používať a recyklovať odpad

<https://www.youtube.com/watch?v=Fex-wvrOZf4>

Ako prebieha recyklácia papiera?

<https://www.youtube.com/watch?v=VzHPjv2sx10>

Túto stránku si môžete vytlačiť!

PRACOVNÝ LIST

RECYKLUJEM, RECYKLUJEŠ, VŠETCI RECYKLUJEME

Viete, kam ukladať rôzne druhy odpadu?

Podme si to vyskúšať!

Najprv umiestnite na nádoby správnu značku. Ktorý je na plast/sklo/papier/kov/bio odpad? Potom spojte rôzne druhy odpadu a správny kôš čiarou. Je niečo, čo ste nedokázali dať do koša? prečo je to tak?

Papier

Sklo

Bioodpad

Plast

Komunálny
odpad

TÉMA 5

Sociálny a finančný podnik

Deň nakupovania!

Špecifický cieľ

Vedieť stanoviť kroky pri plánovaní a realizácii aktivity a vedieť, ako sa nakupuje a predáva.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Ako sa predáva tovar v obchode/na trhu.
2. O spôsoboch využívaných obchodníkmi pri predaji potravín.
3. Prijímať rozhodnutia a plánovať kroky potrebné na vytvorenie cvičného obchodu/trhu v škole.
4. Ako použiť peniaze, ktoré zarobili, na nákup tovaru.

Potrebné materiály

1. Stoly
2. Noviny
3. Obrázky potravín, ovocia, zeleniny (vystrihnuté z novín/časopisov); kresby rôznych potravín; hračkárske potraviny, prázdne škatule od cereálií, škatule od vajec, potraviny vyrobené z novín; prípadne skutočné potraviny, ktoré priniesli z domu
4. Malá kartónová škatuľa (napr. od topánok) používaná ako pokladnička (ak máte veľkú triedu, môžete potrebovať dve alebo tri)
5. Malé kartónové tabuľky na zobrazenie cien (alebo malé kúsky papiera preložené na dve časti)
6. Malé košíky alebo tašky na potraviny

Metodika

Začnite: Diskusia v triede

Učte sa: Rolové hry

Premýšľate: Diskusia v triede

Trvanie

60 minút

Kľúčové slovo

trh

Informácie pre učiteľa

Je veľmi dôležité, aby ste žiakov na túto aktivitu pripravili vopred. Stanovte pravidlá

– aké správanie je prijateľné, čo je neprijateľné.

Rozhodnite sa, či chcete mať jeden obchod (napr. obchod so zmiešaným tovarom) alebo niekoľko rôznych obchodov (napr. mäsiarstvo, pekáreň, obchod so zeleninou atď.).

POZNÁMKA:

Ak pracujete s triedou s veľkým počtom žiakov, bude potrebné zriadiť dva až tri obchody.

Začnite

Diskusia v triede

1. Informujte žiakov, že dnes si zriadia svoj trh/obchod.
2. Rozdeľte žiakov do 3 skupín. Informujte ich, že každý z nich bude mať možnosť byť kupujúcim; ostatní si budú môcť vybrať, či chcú byť predavačmi alebo pozorovateľmi. Spýtajte sa:
 - Kto bude nakupovať ako prvý? (Podajte im košík alebo tašku na potraviny.)
 - Kto bude predavač/obchodník?
 - Kto bude situáciu pozorovať?
3. Vyberte z dobrovoľníkov prvú skupinu kupujúcich a predavačov a určte, kto bude hrať tieto roly v ďalšom kole (ďalších kolách). Požiadajte ostatných žiakov, aby sa pozerali.

Učte sa

Rolové hry

1. Spojte dva stoly.
2. Zakryte ich novinami, prípadne plachtami alebo igelitom.
3. Spoločne so žiakmi na ne rozložte tovar.
4. Uistite sa, že všetky položky sú ocenené a ceny sú jasne zobrazené.
5. Skontrolujte, že v pokladničke (alebo pokladničkách, ak máte viacero obchodov) je časť peňazí, ktoré žiaci vyrobili pri predchádzajúcich aktivitách a že je na svojom mieste.
6. Požiadajte prvého predavača/obchodníka, aby sa postavil ku svojmu stolu (obchodu) a pripravil sa na predávanie svojho tovaru. Opýtajte sa ho:
 - Spočítal si si peniaze v pokladničke?

7. Dajte kupujúcim časť peňazí vyrobených pri predchádzajúcich aktivitách.
8. Nechajte ich ísť postupne do obchodu, vybrať si jednu alebo dve veci a kúpiť si ich od predavača/obchodníka. Opýtajte sa ich:
 - Máš na nákup dosť peňazí?
 - Ktoré mince/bankovky dáš predavačovi/obchodníkovi?
9. Požiadajte pozorovateľov, aby pomohli predavačovi/obchodníkovi správne vydať.
10. Uistite sa, že všetci žiaci sa tejto aktivity zúčastnia buď ako kupujúci, alebo ako predavači/obchodníci. Ak chcú niektoré deti aktivitu len pozorovať, nenúťte ich zapojiť sa a prispôbte sa ich potrebám. Možno sa budú chcieť zapojiť, keď sa s hrou lepšie zoznámia.

Premýšľajte

Diskusia v triede

1. Opýtajte sa žiakov:
 - Bolo pre vás zábavné hrať sa na nákupný deň? Bolo jednoduché používať peniaze?
 - Nakupovali ľudia rozumne?
 - Prečo ste sa rozhodli kúpiť veci, ktoré ste kúpili?
 - Ktorí z kupujúcich použili všetky svoje peniaze?
 - Vydal vám predavač správne?
 - Pomohol vám predavač pri výbere a nákupe tovaru?
2. Vysvetlite žiakom, že na obchod sa môžu hrať aj doma. Môžu používať peniaze, ktoré si vyrobili v škole alebo si vyrobiť úplne nové vlastné peniaze.

ZAPOJENIE RODIČOV

Zodpovedné nakupovanie je dôležitá životná zručnosť. Aby sa deti túto zručnosť naučili a rozvíjali si ju, musia byť priamo zapojené do nakupovania. Pri budovaní tohto typu zručností im veľmi prospeje aj to, keď budú vidieť svojho rodiča/opatrovníka ako vzor a zodpovedného a inteligentného nakupujúceho.

Každodenná činnosť, akou je nakupovanie, môže byť skvelým spôsobom, ako naučiť deti zodpovednému spotrebiteľskému správaniu. Skúmanie značiek a etikiet a rozhovory o cenách pomôžu dieťaťu rozvíjať čitateľskú aj finančnú gramotnosť. Jednoduchý výlet do miestneho obchodu pomôže deťom rozvíjať znalosti aj v iných témach – napríklad pochopenie výberu potravín im môže pomôcť naučiť sa viac o zdravej výžive.

Navštívte spoločne obchod. Môže to byť skvelé miesto na neformálne učenie - ak je dieťa aktívne a má záujem. Zadanie úlohy dieťaťu je jedným zo spôsobov, ako to dosiahnuť. Príklady úloh pre dieťa:

- Dieťa vám môže pomôcť napísať nákupný zoznam alebo vám môže diktovať, čo sa vám už minulo a treba to kúpiť.
- Dieťa môže hľadať položky, ktoré sú na vašom nákupnom zozname, alebo výrobky vo výpredaji/v zľave - vďaka ich označeniu výraznými farbami ich dieťa ľahko rozpozná, aj keď ešte nevie dobre čítať.
- Dieťa môže vybrať ovocie a zeleninu, odvážiť ich alebo spočítať kusy, zaplatiť za tovar v hotovosti a skontrolovať výdavok.

Majte na pamäti, že väčšina detí má väčšiu radosť z nakupovania, ak nie sú unavené, hladné alebo príliš rozrušené a ak v obchodoch nie je príliš veľa ľudí.

★ TIP

Pripravte si spoločne s dieťaťom, čo potrebujete na obed/večeru/na prípravu koláča. Skontrolujte, čo máte doma a čo potrebujete kúpiť. Vyčleňte si na nákup určitú sumu peňazí - a snažte sa túto sumu neprekročiť!

Na obed, večeru alebo koláč môžete pozvať aj kamaráta vášho dieťaťa!

Všetko o DNI AFLATOUNA!

Deň Aflatouna sa celosvetovo oslavuje dňa 17. marca.

Pre žiakov je to príležitosť osláviť všetku prácu vykonanú počas roka, zamyslieť sa nad svojím osobným rozvojom, prezentovať svoje úspechy škole, rodičom/opatrovateľom a komunite a cítiť prepojenie s ostatnými aflatounskými deťmi. V školách a aflatounských kluboch deti po celom svete oslavujú Deň Aflatouna rôznymi spôsobmi.

Aflatoun International v tento deň organizuje videohovory so svojimi partnermi v rôznych regiónoch. Deti a partneri z rôznych do programu zapojených regiónov sa stretnú, pozdravia, rozprávajú a spoločne sa učia. Toto podujatie je interaktívne; radi by sme vás a vašu organizáciu povzbudili k tomu, aby ste sa stali súčasťou Dňa Aflatoun.

★ TIP

Ak vám 17. marec nevyhovuje vzhľadom na organizáciu školského roka vo vašej krajine, Deň Aflatouna môžete zorganizovať inokedy. Nezabudnite naň pozvať rodičovi/opatrovníkov a žiakov z iných tried, aby ste sa s nimi podelili o všetko, čo ste sa naučili.

VÝZNAM PODUJATIA AKO DEŇ AFLATOUNA PRE VŠETKÝCH ZAPOJENÝCH:

1. Umožňuje žiakom ukázať svoj skrytý potenciál.
2. Je pre žiakov príležitosťou skamarátiť sa so spolužiakmi a učiteľmi.
3. Umožní rodičom porozumieť, o čom je tento typ vzdelávania.
4. Je to zaujímavý spôsob, ako môžu deti samostatne napláňovať, zorganizovať a zrealizovať aktivitu v skutočnom živote.

PRÍPRAVY NA DEŇ AFLATOUNA

1. Podľa vašich časových možností a zdrojov sa spolu so žiakmi môžete začať pripravovať na Deň Aflatouna.
2. **Povzbudzujte** deti, aby vytvárali dekorácie z odpadových materiálov, pripravovali si scény, recitovali básne atď.
3. Môžete deti požiadať, aby si vytvorili kútik venovaný program Aflatoun, kde vystavia svoje pracovné listy, pokladničky či Aflatounov plagát.
4. Ak je to možné, zapojte do activity školu/komunitu a rodičov.
5. **Pozývajte!** Informujte a pozvite na oslavu riaditeľa školy, kolegov, žiakov z iných tried a rodičov/ opatrovníkov, ak je to možné.
6. **Rozšírte informácie o tejto aktivite!** Pošlite fotografie alebo napíšte článok o tomto dni do miestnych novín.
7. Pripravte si malé poďakovanie a/alebo darček pre hosta (hostí).
8. **Vyberte žiaka/žiacov, ktorí budú spolu s vami zabezpečovať priebeh celého podujatia.**

USMERNENIA PRE ŽIAKOV

1. Povzbudte žiakov, aby si pripravili scény, rolové hry, plagáty atď., aby ukázali, čo všetko sa už naučili.
2. Povzbudte ich k práci v skupinách a vo dvojiciach. Ak však chce žiak pracovať, tvoriť alebo prezentovať výsledky svojej práce samostatne, umožnite mu to.
3. Povzbudte žiakov, aby so sebou na Deň Aflatouna priviedli svojich rodičov alebo súrodencov.

TÉMA 5

Sociálny a finančný podnik

9 Deň Aflatouna!

Špecifický cieľ

Zreflektovať, prediskutovať a demonštrovať poznatky o programe Aflatoun a osláviť úspešné ukončenie aktivít.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Ako zrealizovať interaktívne stretnutie s hosťom (hostami), aby sa dozvedeli všetko o nich a ich práci.
2. Ako začať plánovať a zorganizovať podujatie.
3. Preukázať svoje poznatky.

Potrebné materiály

1. Zoznam otázok pre hosťa (rečníka/rečníkov)
2. Poďakovanie a/alebo darček pre hosťa(hostí) (pripraví žiaci)
3. Rada

Metodika

Začnite: Úvod ku Dňu Aflatouna

Učte sa: Učte sa s hosťom/rečníkom; Učte sa so žiakmi

Premýšľajte: Diskusia v triede

Trvanie

60 minút

Kľúčové slová

kariéra, oslava, hosť, rečník, učenie

Informácie pre učiteľa

Toto stretnutie by mali viesť žiaci. Skúste ich zapojiť do aktivít, ako je príprava výzdoby triedy/ priestoru alebo poďakovanie hosťovi/rečníkovi. Môže sa vám stať, že stretnutie neprebieha podľa plánu. V takom prípade ho na chvíľu prerušte, no nechajte žiakov, aby si sami poradili so situáciou. Je to pre nich veľmi dôležitá životná skúsenosť.

Keď ste úspešne zrealizovali plánované stretnutia, **gratulujeme**. Je čas, aby ste tento úspech **oslávili**, tak **smelo do toho!**

Príprava pred vyučovaním: Výzdoba

- 1. Sporte a deľte sa!** Žiaci môžu svoje úspory použiť na nákup občerstvenia pre hostí.
- 2. Vyzdobujte!** Uistite sa, že vo vašej triede je vystavených čo najviac prác žiakov zapojených do programu Aflatoun.
- 3. Pozývajte!** Informujte a pozvite na oslavu riaditeľa školy, kolegov, žiakov z iných tried a rodičov/ opatrovníkov, ak je to možné.
- 4. Fotte!** Počas dňa urobte čo najviac fotografií a videozáznamov. Nezabudnite si však vyžiadať súhlas rodičov/opatrovníkov.
- 5. Ukážte, s čím pracujete!** Môžete tiež vystaviť pracovné listy pre žiakov a knihy Aflatoun (voliteľné).

Začnite

Úvod ku Dňu Aflatouna

1. Povedzte žiakom, že dnes ich navštíví_____.
2. Informujte ich, že hosť im bude rozprávať o svojej profesii a žiaci mu budú môcť klásť otázky o tom, čo robí, aby sa dozvedeli o jeho povolání.
3. Opýtajte sa ich, či už o tejto profesii niečo vedia. Odpovede zapisujte na tabuľu/flipchart.
4. Opýtajte sa žiakov, čo by chceli vedieť o tejto profesii. Vyzvite ich, aby premýšľali o otázkach, na ktoré by chceli nájsť odpovede. Môžete im pomôcť:
 - Chceli by ste vedieť, čo robí tento človek počas dňa v práci?
 - S kým komunikuje?
 - Používa notebook/počítač/knihy atď.?
 - Cestuje často?
5. Otázky spíšte a odovzdajte ich hosťovi/rečníkovi, aby na žiadnu z nich nezabudol odpovedať.

Učte sa

Učte sa s hosťom/rečníkom

1. Privítajte hosťa a predstavte ho žiakom.
2. Urobte so žiakmi rýchly icebreaker (úvodné prelomenie ľadov), do ktorého zapojíte aj hosťa.
3. Požiadajte hosťa, aby sa predstavil a porozprával o svojom povolaní.
4. Vopred ho požiadajte, aby sa do stretnutia snažil zapájať aj žiakov, riaditeľa a učiteľov. Môže na to využiť niekoľko spôsobom:
 - Môžu mu klásť otázky
 - Môžu vyjadrovať názory na to, čo hosť hovorí.
 - Môžu byť priamo zapojení do aktivít, ktoré zrealizuje hosť
5. Poďakujte hosťovi/rečníkovi.

Žiaci mu ako symbol vďaky odovzdajú malý darček.

★ TIP

Môžete požiadať hosťa, aby priniesol nástroje, ktoré používa v práci, alebo fotografie z pracoviska.

Učte sa

Učte sa so žiakmi

1. Povzbudte žiakov, aby hovorili o tom, čo sa naučili počas predchádzajúcich aktivít. Môžu tiež ukázať svoje pracovné listy alebo veci, ktoré vytvorili.
2. Vy/rodičia/host/rečník môžete žiakom položiť nasledujúce otázky:
 - Čo sa vám najviac páčilo?
 - Ktorá aktivita/príbeh boli vaše najobľúbenejšie?
 - Akú farbu má Aflatoun?
3. Poďakujte žiakom za ich odpovede.

Premýšľajte

Diskusia v triede

1. Pripravte si krátky príhovor, v ktorom sa so žiakmi podelíte o svoje pocity a nadobudnuté poznatky. Môžete do neho zahrnúť aj tipy pre rodičov – napríklad o tom, ako u detí podporovať návyky sporenia, ako pomôcť deťom vyjadriť svoje emócie atď.
2. Nakoniec pozvite hosťa/rodičov, aby žiakom rozdali certifikáty. **Certifikát nájdete na strane 62.**

Gratulujem! Úspešne sme ukončili workshop!

☆
GRATULUJEME
1

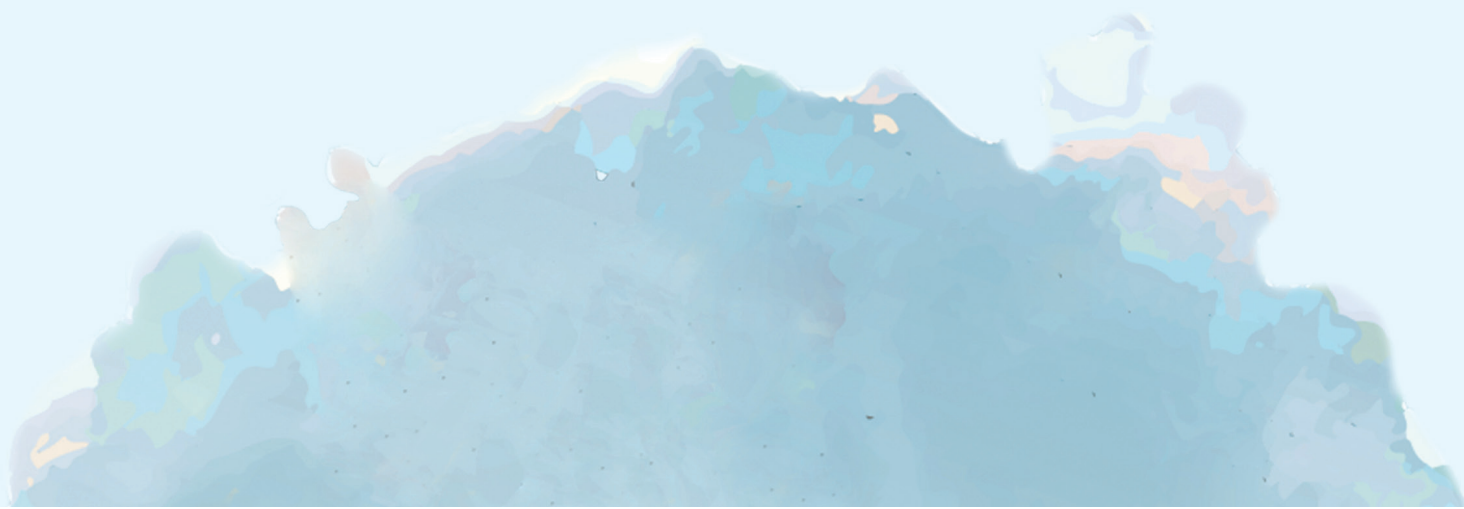
Tento certifikát je potvrzením, že

úspěšně ukončil/a
první ročník programu Aflatoun.

Podpis učitel/a/ky:

BONUSOVÉ KAPITOLY

TÉMA 1

Osobné porozumenie a sebauvedomenie

1

Som dôležitý!

Špecifický cieľ

Rozumieť dôležitosti sebaobrany, ochrany pred zanedbávaním a zneužívaním.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Stotožniť sa s dôležitosťou sebaobrany.
2. Vnímať dôsledky nedodržovania bezpečnostných pravidiel.
3. Vedieť určiť spôsoby, ako sa chrániť.

Potrebné materiály

1. Príbeh: Červená čiapočka
2. Kartičky "Nie/Chod'/Povedz"
3. Kresba Červenej čiapočky
4. Farbičky

Metodika

Začnite: Príbeh a diskusia v triede

Učte sa: Diskusia v triede

Premýšľajte: Samostatná tvorivá činnosť

Trvanie

45 minút

Kľúčové slová

bezpečnosť, ochrana

Informácie pre učiteľa

Príbeh môžete deťom priblížiť tak, že postavičke Červenej čiapočky dáte miestne meno alebo vlka nahradíte zvieraťom bežným pre vašu krajinu či región, napríklad tigrom.

Začnite

Príbeh a diskusia v triede

1. Začnite tým, že žiakom povieť, že dnes budete hovoriť o niečom veľmi dôležitom.
2. Predstavte im rozprávku o Červenej čiapočke, pripomeňte im, aké postavy v nej vystupujú a prečítajte im príbeh.
3. Dva alebo trikrát sa zastavte na dôležitých miestach príbehu a opýtajte sa žiakov:
 - Viete predpovedať, čo sa stane ďalej?
 - Čo si myslíte, že urobí Červená čiapočka?
 - Čo by mala urobiť?
 - Ako sa pri tom cíti?
4. Keď príbeh dočítate, spýtajte študentov:
 - Čo sa nám tento príbeh snaží povedať?

Učte sa

Diskusia v triede

1. Aké boli bezpečnostné pravidlá, ktorými sa riadila Červená čiapočka? Kto si na ne spomenie?
 - Zostaň na ceste.
 - Chod' rovno k babičke.
 - Nehraj sa po ceste.
 - Nerozprávaj sa s cudzími ľuďmi.
2. Diskutujte o tom, čo sa stalo Červenej čiapočke, keď na tieto pravidlá zabudla.
3. Predstavte žiakom kartičky "Nie/Chod'/Povedz".
4. Vysvetlite im, že tieto kartičky predstavujú stratégiu, ktorú môžu deti používať:
 - Povedzte **Nie** (keď sa vám niekto snaží ublížiť alebo urobiť niečo, čo vám je nepríjemné).
 - Potom **Chod'te** (utečte alebo odíďte od tejto osoby).
 - A **Povedz** o tom, čo sa stalo (povedzte o situácii dospelému alebo niekomu, komu dôverujete).

5. Na príkladoch im vysvetlite situácie, v ktorých by mohli zažívať pocity, ktoré popisuje kartička “Nie” alebo by sa mohli cítiť v ohrození.

6. Použite nasledujúce otázky na diskusiu o téme **Nie**, **Chod’** a **Povedz**:

- Dokázala Červená čiapočka povedať vlkovi nie? (Nie.)
- Bolo to v poriadku? (Áno, pretože použila stratégie Chod’ a povedz.)
- Ako sa Červená čiapočka dostala z tejto situácie (kartička Chod’)?
- Ako sa Červená čiapočka hovorila o situácii (kartička Povedz)?

7. Nezabudnite uznať, že niekedy môže byť veľmi ťažké povedať Nie a odísť z náročnej situácie, ale deti by sa vždy mali pokúsiť niekomu o situácii povedať. Opýtajte sa žiakov:

- Na koho sa môžete obrátiť o pomoc...
- ...keď vás v škole šikanujú?
- ...keď vám niekto na vašej ulici robí problémy?
- ...keď ste sa stratili na trhu/v obchode? (Nap: Môžu osloviť matky, ktoré majú so sebou malé deti, ak nikoho nepoznajú.)

8. Vysvetlite žiakom, že varovné signály môžu niekedy prinútiť vaše telo robiť zvláštne veci, napríklad zamrznúť!

Premýšľajte

Samostatná tvorivá aktivita

1. Každému žiakovi dajte obrázok Červenej čiapočky a farbičky a požiadajte ich, aby ho vyfarbili.
2. Požiadajte žiakov, aby pomocou kartičiek “Nie/Chod’/Povedz” znázornili, ako Červená čiapočka použila stratégie, ktoré jej pomohli.

ČERVENÁ ČIAPOČKA

Bolo raz jedno dievčatko, ktoré žilo v dedine pri lese. Vždy, keď išlo von, malo na sebe červený plášť s kapucňou, a tak ju všetci v dedine volali Červená čiapočka.

Jedného rána sa Červená čiapočka spýtala mamy, či môže navštíviť babičku, pretože sa už dlho nevideli.

“To je dobrý nápad,” povedala jej mama. A tak Červenej čiapočke zabalili pekný košík, ktorý mala odniesť babičke. Keď bol košík pripravený, dievčatko si oblieklo červený plášť a pobozkalo mamičku na rozlúčku.

[Dvakrát pomaly zopakujte nasledujúci text a opýtajte sa žiakov, o čo matka požiadala Červenú čiapočku.]

“Nezabudni, že musíš zostať na ceste a ísť rovno k babičke,” upozornila ju mama. “Po ceste sa nezdržuj a prosím ťa, nerozprávaj sa s cudzími ľuďmi! Les je nebezpečný. “ “Neboj sa, mamička,” povedala Červená čiapočka, “budem opatrná. “

[Pravidlo č. 1: Zostaň na ceste.]

[Pravidlo č. 2: Choď rovno k babičke.]

Keď si však Červená čiapočka všimla v lese krásne kvety, zabudla na sľub, ktorý dala svojej mame. Trhala kvietky, chvíľu pozorovala poletujúce motýle a počúvala kvákanie žiab. Červená čiapočka sa tak tešila z teplého letného dňa, že si nevšimla tmavý tieň, ktorý sa za ňou blížil z lesa...

Zrazu sa vedľa nej objavil vlk.

“Čo tu robíš, dievčatko?” spýtal sa vlk čo najpriateľskejším hlasom.

“Som na ceste za babičkou, ktorá býva v lese pri potoku,” odpovedala Červená čiapočka.

[Pravidlo č. 3: Nehovor s cudzími ľuďmi.]

Potom si uvedomila, ako veľmi mešká, rýchlo sa ospravedlnila a ponáhľala sa po ceste k starej mame. Vlč však utekal skratkou... Trochu zadýchaný od behu dorazil k starej mame a zľahka zaklopal na dvere.

“Ó, chvalabohu, moja drahá! Poď ďalej, poď ďalej! Veľmi som sa bála, že sa ti v lese niečo stalo,” povedala stará mama a myslela si, že zaklopala jej vnučka.

Vlk vošiel dnu. Chúďa babička už nestihla povedať ani slovo a vlk ju zhlto!

Vlk si spokojne odrkol a potom sa poobzeral po babičkinom šatníku, aby našiel nočnú košeľu, ktorá sa mu páčila. Pridal k nej volánovú čiapku na spanie a pre istotu si za špicaté uši natrel trochu babičkinho parfému.

O niekoľko minút neskôr zaklopala na dvere Červená čiapočka. Vlč skočil do postele a natiahol si prikrývku cez nos. “Kto je to?” zavolať zachrípnutým hlasom.

“To som ja, Červená čiapočka. “

“Ó, to je milé! Poď ďalej, moja drahá,” zachrčal vlč.

[Červená čiapočka vedela, že niečo nie je v poriadku.]

Červená čiapočka si na poslednú chvíľu uvedomila, že v posteli nie je jej babička, ale hladný vlč. Prebehla cez izbu, von cez dvere a kričala: “Pomoc! Vlč!” tak hlasno, ako len mohla.

[Použila metódu Choď a povedz. Niekedy nemôžete povedať “Nie”, ale môžete urobiť iné kroky.]

Lesník, ktorý neďaleko rúbal polená, počul jej krik a rozbehol sa k chalupe, ako najrýchlejšie vedel.

Chytil vlka a prinútil ho vyplúť úbohú babičku, ktorá bola z celého toho zážitku trochu rozstrapená, ale stále celá.

“Ach, babička, tak som sa bála!” vzlykala Červená čiapočka. “Už nikdy sa nebudem rozprávať s cudzími ľuďmi a nebudem sa túlať po lese.”

“Veru, veru, dieťa moje. Dostala si dôležitú lekciu,” povedala jej babička. “Našťastie si kričala dosť nahlas, aby ťa tento milý lesník počul!”

Lesník vlka omráčil a odniesol ho hlboko do lesa, kde už nebude obťažovať ľudí. Červená čiapočka a jej stará mama si dali dobrý obed a dlho sa rozprávali.

POVEDZ

NIE

CHOŃ

BEZPEČNOSŤ DETÍ

★ TIP

Uistite sa, že vaši žiaci vedia o linkách pomoci, na ktoré sa môžu obrátiť, keď potrebujú pomoc.

Pozrite si zoznam liniek pomoci - <https://childhelplineinternational.org/helplines/>

- <http://www.lidi.sk/>

- <https://www.linkadeti.sk/domov>

Kontaktujte linky pomoci pôsobiace vo vašej krajine, vyveste ich plagáty s kontaktnými číslami

Veľmi dôležitou súčasťou ochrany je ochrana v online priestore.

Podľa výskumného projektu Európskej únie EU Kids Online/Net Children Go Mobile sú najväčšími hrozbami, ktorým dnes deti čelia na internete:

1. Kontakt s cudzími ľuďmi online
2. Vystavenie explicitnému obsahu (sexuálnemu alebo inak nevhodnému)
3. Kyberšikana
4. Sexuálne obťažovanie

📺 VIDEO

Ak sa chcete dozvedieť viac o tom, ako chrániť deti na internete (a následne v tejto oblasti vzdelávať rodičov a deti), môžete využiť tieto zdroje:

Filtrovanie explicitného obsahu pomocou funkcie SafeSearch

<https://support.google.com/websearch/answer/510?co=>

Rodičovská kontrola a nastavenia pre profily YouTube Kids a kontrolované účty

<https://support.google.com/youtubekids/>

TÉMA 2

Moje práva a rešpektovanie práv ostatných

2

Naša komunita

Špecifický cieľ

Identifikovať a opísať rôzne komunity a kultúry vo vlastnom prostredí.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Použiť zmysly počas prechádzky a skúmať tak svoju komunitu.
2. Spolupracovať na vytvorení mapy štvrte, v ktorej sa nachádza ich škola.
3. Spoločne s členom rodiny vypracovať mapu okolia svojho domova.

Potrebné materiály

1. Štyri veľké hárky papiera zlepené lepiacou páskou
2. Farbičky
3. **Pracovný list: Môj domov a ulica** (jeden pre každého žiaka)
4. Voliteľné: fotoaparát, mobilný telefón s fotoaparátom, tlačiareň

Metodika

Začnite: Diskusia v triede a aktivity v triede

Učte sa: Výtvarná aktivita v triede

Premýšľajte: Diskusia v triede

Trvanie

50 minút

Kľúčové slová

mapa, okolie

Začnite

Diskusia v triede a aktivity v triede

1. Opýtajte sa žiakov:

- Kto z vás chodí do školy pešo?
- Kde sa nachádza naša škola? V akej štvrti? Na akej ulici? Aká je jej presná adresa?
- Čo obklopuje našu školu?
- Ako vyzerá naša štvrť?

2. Vezmite žiakov von a nechajte ich pozorovať školu zvonku. Prejdite sa po škole. Požiadajte ich, aby pozorovali okolie školy. Spýtajte sa ich, čo vidia. Cielene ich na niektoré veci upozornite, aby si na ne neskôr spomenuli.

Učte sa

Výtvarná aktivita v triede

1. Po návrate do triedy sa opýtajte spýtajte:

- Čo sú to mapy?
- Prečo používame mapy?
- V čom nám pomáhajú?

2. Povedzte žiakom, že ich ďalšou úlohou bude nakresliť mapu školy a jej okolia.

3. Položte veľký hárok papiera na zem a požiadajte žiakov, aby si okolo neho sadli.

4. Do stredu papiera nakreslite školu. Požiadajte žiakov, aby si spomenuli, čo videli v okolí školy.

5. Nakreslite alebo nechajte žiakov nakresliť cesty, stromy, obchody, budovy atď.

6. Keď to urobíte a všetci sa zhodnú na tom, že mapa je presným zobrazením okolia školy, požiadajte žiakov, aby mapu vyfarbili.

7. Po dokončení zaveste mapu školy a jej okolia na stenu triedy.

★ TIP

Požiadajte niektorého zo žiakov, aby počas pozorovania robil fotografie (žiaci sa pri fotení môžu aj striedať). Fotografie môžete vytlačiť a použiť pri ďalších aktivitách. Takto budete rozvíjať ďalšie zručnosti vašich žiakov, ich zmysel pre vlastníctvo a zodpovednosť.

Ak nie je možné fotografie vytlačiť, ukážte ich na obrazovke počítača alebo na interaktívnej tabuli - je to aj ekologickejšie a šetrnejšie k rozpočtu.

Premýšľajte

Diskusia v triede

1. Počas diskusie o štvrti, v ktorej žijú vaši žiaci, používajte napríklad tieto otázky:
 - Ako vyzerá vaša ulica? Koľko je tam domov? Koľko obchodov?
 - Kto žije na vašej ulici a odkiaľ pochádza?
2. Každému žiakovi dajte pracovný list s aktivitou **Môj domov a ulica** a požiadajte ho, aby ho vyplnil doma s niektorým členom rodiny.

NADVÄZUJÚCA AKTIVITA

1. Uistite sa, že žiaci majú možnosť podeliť sa o zistenia zachytené v pracovných listoch **Môj domov a ulica** so zvyškom triedy.
2. Zamerajte sa na rozmanitosť štvrtí a na to, odkiaľ jednotliví žiaci a obyvatelia štvrtí pochádzajú.
3. Poukážte na to, že aj na ulici môžu spolu žiť ako susedia a priatelia ľudia z rôznych častí sveta.

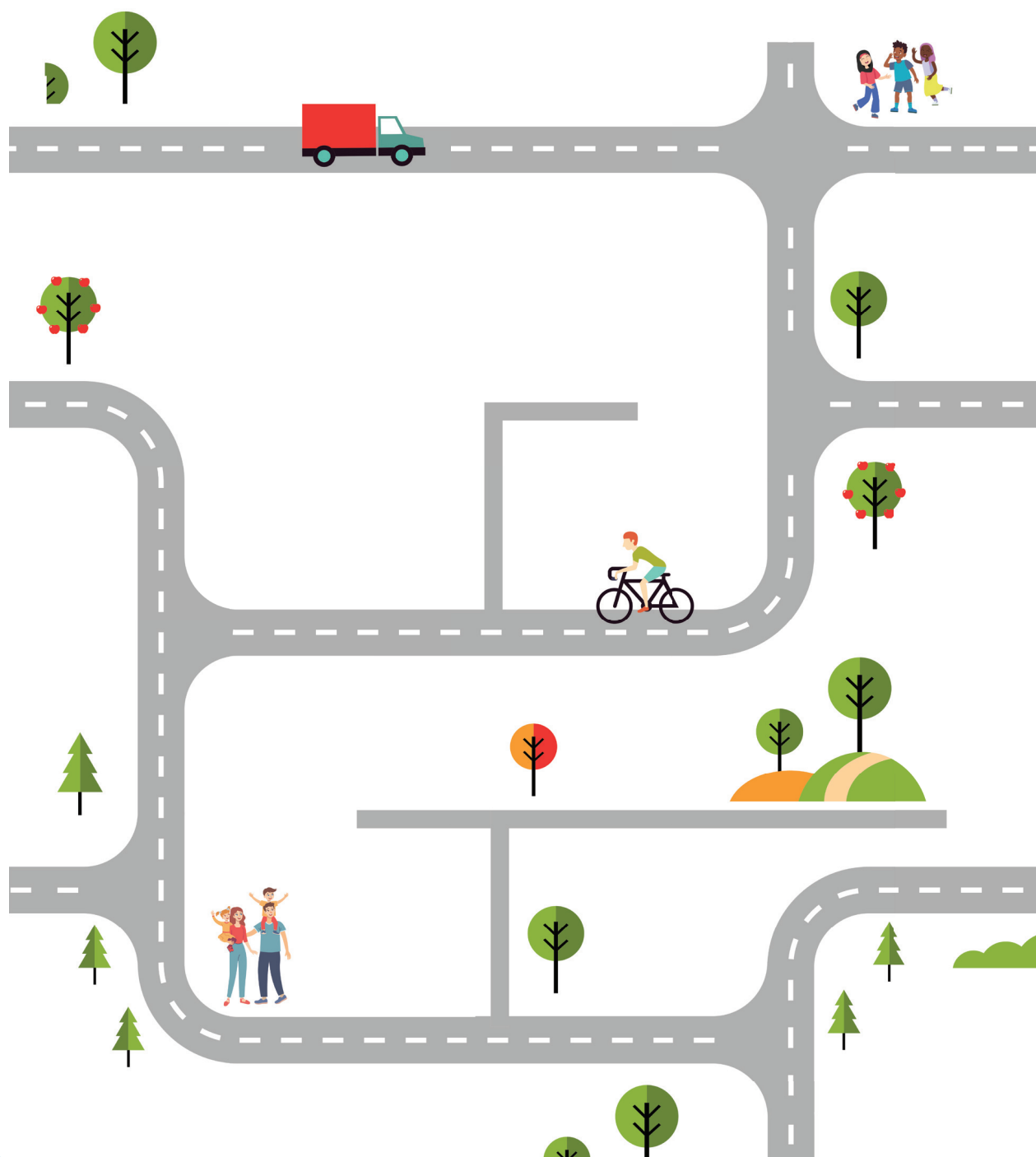

Túto stránku si môžete vytlačiť!

PRACOVNÝ LIST

MÔJ DOMOV A ULICA

Zamyslite sa nad svojím domovom a ulicou a zakreslite nasledujúce miesta:
Lekár, park, škola, obchod, môj domov a domov môjho priateľa.

TÉMA 4

Sporenie a míňanie

3

Kto pozná peniaze?

Špecifický cieľ

Pochopiť pojem sporenie a fakt, že sporiť je možné nielen peniaze, ale aj iné zdroje.

Cieľ aktivity

Na konci aktivity budú žiaci vedieť:

1. Identifikovať rôzne mince a papierové peniaze používané v ich krajine spolu s ich hodnotou.
2. Vyrobiť pokladničku na peniaze (najlepšie z recyklovaného materiálu).

Potrebné materiály

1. Ukážky peňazí / kartičky rôznych mincí a bankoviek
2. Pracovný list: **Naše peniaze** (jeden pre každého žiaka)
3. Farbičky
4. Príklady pokladničiek na sporenie peňazí vyrobených z recyklovaných materiálov

Metodika

Začnite: Diskusia v triede a aktivita v triede

Učte sa: Samostatná tvorivá aktivita

Premýšľajte: Brainstorming

Trvanie

40 minút

Kľúčové slová

mena, mince, bankovky

Informácie pre učiteľa

Pred hodinou vytvorte príklady pokladničiek na šetrenie peňazí z recyklovaných materiálov. Použite napríklad fľaše od šampónov, plechovky, kartónové škatule atď.

Začnite

Diskusia v triede a aktivita v triede

1. Povedzte žiakom, že dnes sa budú učiť o peniazoch a minciach. Ukážte im kartičky s mincami meny, ktorá sa používa vo vašej krajine. Spýtajte sa žiakov, či tieto mince poznajú. Ukazujte im kartičky v poradí od najmenej nominálnej hodnoty po najväčšiu nominálnu hodnotu. Toto cvičenie zopakujte a potom začnite poradie zamieňať.

2. Porozprávajte im o týchto peniazoch viac: o ich tvare, farbe, hodnote atď. a ukážte im rôzne mince a bankovky, ktoré máte.

3. Každú mincu alebo bankovku opíšte. Napríklad, ak sú to papierové peniaze červenej farby a je na nich hlava štátu, povedzte:

“Toto je bankovka v hodnote _____. Na jej prednej strane je _____ a na jej zadnej strane je _____.

4. Nakreslite peniaze na tabuľu, vedľa každej mince a bankovky uveďte ich hodnotu a veľkosť. Uistite sa, že vaša kresby sú proporčne správne.

5. Položte žiakom doplňujúce otázky, aby ste ich povzbudili pri skúmaní peňazí:

- Aká hlava je na _____ minci?
- Akú farbu má _____ bankovka?
- Ktorá minca má väčšiu hodnotu a ktorá menšiu?
- Čo by ste uprednostnili: 1 cent alebo 10 centov? Prečo?
- Na čo používate peniaze?
- Čo si môžeme kúpiť za väčšie a menšie peniaze?
- Čo by ste si chceli kúpiť, keby ste mali nejaké peniaze?

Učte sa

Samostatná tvorivá aktivita

1. Každému žiakovi rozdajte **pracovný list Naše peniaze**, farbičky a príklady peňazí.

2. Vysvetlite im pokyny a nechajte ich vyplniť hárkny.

Premýšľajte Brainstorming

1. Položte žiakom nasledujúce otázky:

- Použili ste už niekedy peniaze? Kedy? Kde?
- Prečo používame peniaze?
- Prečo potrebujeme poznať svoje peniaze?
- Dajú sa peniaze šetriť?
- Prečo musíme šetriť peniaze?
- Ako môžeme šetriť peniaze? (Predstavte im, čo pokladnička na peniaze a porovnajte ju s pokladničkou na dobré skutky, ktorú máte doma.)

2. Požiadajte žiakov, aby si vytvorili vlastnú pokladničku na sporenie peňazí. Povzbudte ich, aby si ju vytvorili z recyklovaných materiálov (ak sa vo vašej krajine alebo regióne používa špecifický typ pokladničky, môžete použiť aj tú).

3. Ukážte žiakom príklady pokladničiek z recyklovaných materiálov, ktoré ste vyrobili pred touto aktivitou. Vysvetlite žiakom význam recyklácie materiálov a používania recyklovaných materiálov – aj toto je druh šetrenia!

VYSKÚŠAJTE

Nechajte deti využiť ich kreativitu a vytvoriť/navrhnuť vlastné peniaze z recyklovateľných materiálov. Uistite sa, že pri tvorbe novej meny myslia na ľudí so zdravotným postihnutím.

★ TIP

Môžete tiež vytvoriť kartičky bankoviek alebo priniesť skutočné mince a bankovky, aby ste ich ukázali v triede.

POZNÁMKA:

Často zabúdame na to, že nie každý vidí čísla, farby a ďalšie znaky na minciach a bankovkách. Navrhnite deťom zavrieť si oči a dotknúť sa mincí/bankoviek. Dokážu si všimnúť nejaké rozdiely?

Na získanie ďalších informácií o špecifických znakoch mincí a bankoviek môžete použiť webovú stránku Európskej centrálnej banky (<https://www.ecb.europa.eu/euro/visually/html/index.en.html>). Dbajte na to, aby ste tieto informácie použili pri rozhovore so žiakmi na túto tému.

ZAPOJENIE RODIČOV

Vyrobte si doma s deťmi bankovku alebo mincu.

Deti potom svoju bankovku/mincu ukážu
a predstavia v triede.

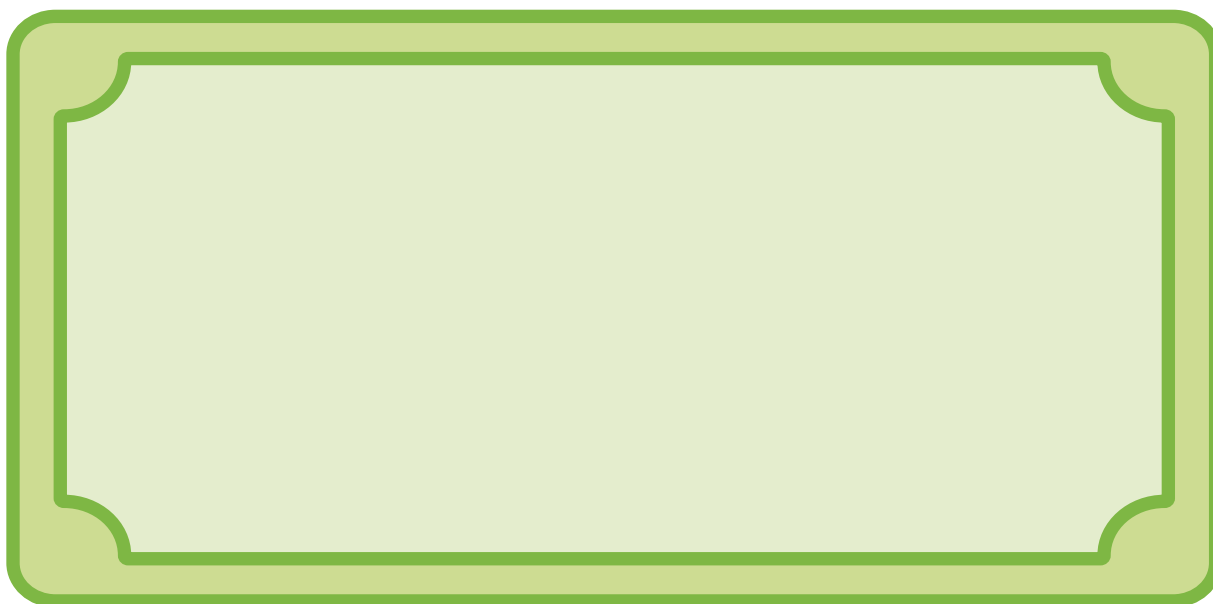
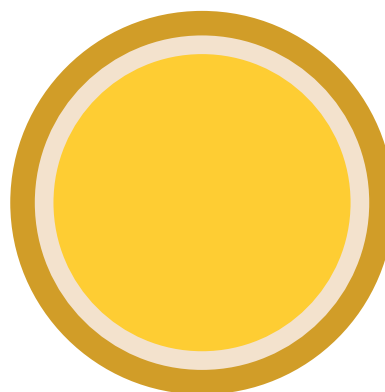
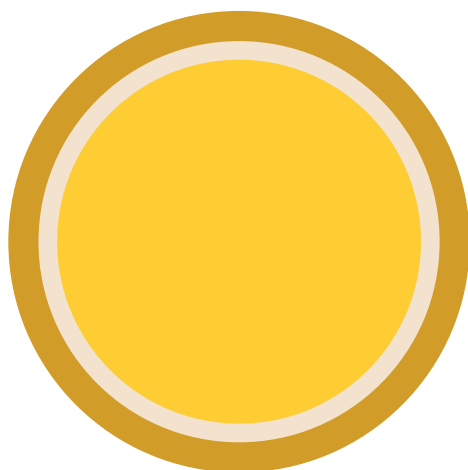

Túto stránku si môžete vytlačiť!

PRACOVNÝ LIST

NAŠE PENIAZE

Už poznáte niektoré mince a bankovky. Čo tak vytvoriť si vlastné? Použite tieto šablóny a navrhňte si vlastné peniaze. Nebojte sa byť kreatívni!

**Spolufinancovaný
Európskou úniou**

Aflatoun International

<https://www.aflatoun.org/>
info@aflatoun.org

**Nadácia otvorenej spoločnosti,
Bratislava/Open Society Foundation/NOS – OSF**

<https://osf.sk/>
osf@osf.sk

Škola dokorán – Wide Open School n. o.

<http://www.skoladokoran.sk/>
info@skoladokoran.sk

Pomoč deci

<https://www.pomocdeci.org/>
info@pomocdeci.org

